

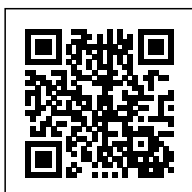

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

VII. volební období

935/0

**Návrh poslanců Víta Kaňkovského, Jana Bartoška a Jaroslava Zavadila
na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování
dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících
zákonů, ve znění pozdějších předpisů**

Zástupce předkladatele: Kaňkovský V. a další
Doručeno poslancům: 7. října 2016 v 9:46

ZÁKON

ze dne 2016,

kterým se mění zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 141/2012 Sb., zákona č. 331/2012 Sb., zákona č. 306/2013 Sb., zákona č. 313/2013 Sb., zákona č. 329/2014 Sb. a zákona č. 140/2016 Sb., se mění a doplňuje takto:

1. § 7 včetně nadpisu zní:

„§ 7

Výše příspěvku na mobilitu

Výše příspěvku na mobilitu činí pro osobu, která je držitelem průkazu označeného symbolem „ZTP“ 400 Kč za kalendářní měsíc a pro osobu, která je držitelem průkazu označeného symbolem „ZTP/P“ 600 Kč za kalendářní měsíc.“.

2. V § 9 odstavec 1 zní:

„(1) Nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku má osoba s postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu uvedeným v příloze tohoto zákona, a její zdravotní stav nevyklučuje přiznání tohoto příspěvku.“.

3. V § 9 odst. 5 písm. a) bodu 1 se slova „schodišťové plošiny“ nahrazují slovy „rampy, zdvihací plošiny“.

4. V § 9 odst. 7 se slova „schodišťové plošiny“ nahrazují slovy „rampy, zdvihací plošiny.“.

5. V § 9 odst. 7 se na konci odstavce doplňuje věta „Souhlas vlastníka nemovitosti může být nahrazen rozhodnutím soudu.“.

6. V § 9 odst. 10 se věta třetí zrušuje.

7. V § 9 odst. 10 větě třetí se slova „schodišťové plošiny“ nahrazují slovy „rampy, zdvihací plošiny.“.
8. V § 9 odst. 11 se číslo „120“ nahrazuje číslem „84“.
9. V § 9 odst. 13 se slova „s těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí, těžce sluchově postiženým osobám, těžce zrakově postiženým osobám a osobám s těžkou nebo hlubokou mentální retardací“ nahrazují slovy „se zdravotním postižením uvedeným v příloze tohoto zákona“.
10. V § 9 odst. 14 se slovo „využití“ nahrazuje slovy „využitelnosti s ohledem na zdravotní stav“.
11. § 10 včetně nadpisu zní:

„§ 10

Stanovení výše příspěvku na zvláštní pomůcku

(1) Na pořízení zvláštní pomůcky, jejíž cena je nižší než 8 000 Kč, se příspěvek na zvláštní pomůcku poskytne v případě, je-li příjem osoby nižší než dvanáctinásobek životního minima jednotlivce podle zákona o životním a existenčním minimu⁹⁾. Z důvodů hodných zvláštního zřetele, zejména žádá-li osoba opakovaně o příspěvek na různé zvláštní pomůcky, jejichž cena je nižší než 8 000 Kč, lze tento příspěvek poskytnout, i když příjem osoby přesahuje částku životního minima podle věty první.

(2) Výše příspěvku na zvláštní pomůcku podle odstavce 1 se stanoví tak, aby spoluúčast osoby činila 10 % z předpokládané nebo již zaplacené ceny zvláštní pomůcky, nejméně však 1 000 Kč.

(3) Výše příspěvku na pořízení zvláštní pomůcky, jejíž cena je vyšší než 8 000 Kč, se stanoví tak, aby spoluúčast osoby činila 10 % z předpokládané nebo již zaplacené ceny zvláštní pomůcky. Maximální výše příspěvku na zvláštní pomůcku činí 350 000 Kč, s výjimkou příspěvku na zvláštní pomůcku poskytovaného na pořízení zdvihací plošiny, jehož maximální výše činí 400 000 Kč. Výše spoluúčasti za zvláštní pomůcku se nezapočítává do maximální výše poskytnutého příspěvku, ani do celkového limitu příspěvků vyplacených v 60 kalendářních měsících po sobě jdoucích.

(4) Jestliže osoba nemá dostatek finančních prostředků ke spoluúčasti podle odstavce 3, krajská pobočka Úřadu práce s přihlédnutím k míře využívání zvláštní pomůcky a k příjmu osoby podle zákona o životním a existenčním minimu⁹⁾ určí nižší výši spoluúčasti, minimálně však 1 000 Kč.

(5) Ustanovení odstavců 1 až 4 se nepoužijí na stanovení výše příspěvku na zvláštní pomůcku poskytovaného na pořízení motorového vozidla. Výše příspěvku na zvláštní

pomůcku poskytovaného na pořízení motorového vozidla se stanoví tak, aby spoluúčast osoby činila 10 % z předpokládané nebo již zaplacené ceny motorového vozidla. Výše příspěvku na zvláštní pomůcku poskytovaného na pořízení motorového vozidla činí vždy 200 000 Kč pro motorová vozidla o celkové doložené ceně 220 000 Kč a vyšší.

(6) Součet vyplacených příspěvků na zvláštní pomůcku nesmí v 60 kalendářních měsících po sobě jdoucích přesáhnout částku 800 000 Kč nebo 850 000 Kč, jestliže byl v této době poskytnut příspěvek na zvláštní pomůcku na pořízení zdvihací plošiny. Za započitatelnou výši vyplaceného příspěvku pro tento součet je považován žadatelem skutečně vyplacený příspěvek. Od vyplacených částek se při určování součtu odečítají částky, které osoba v tomto období vrátila nebo jejichž vrácení bylo prominuto.“.

Poznámka pod čarou č. 10 se zrušuje.

12. § 11 včetně nadpisu zní:

„§ 11

Příjem

(1) Pro účely nároku na příspěvek na zvláštní pomůcku se příjmem osoby rozumí příjmy podle zákona o životním a existenčním minimu.

(2) Rozhodným obdobím, za které se zjišťuje příjem, je kalendářní čtvrtletí předcházející kalendářnímu měsíci, ve kterém byla podána žádost o příspěvek na zvláštní pomůcku.

(3) Příjem se stanoví jako měsíční průměr příjmů žadatele o příspěvek na zvláštní pomůcku.“.

13. V § 23 se písmeno a) zrušuje.

Písmena b) až i) se označují jako písmena a) až h).

14. V § 23 písm. a) se slova „a společně posuzovaných osob“ zrušují a na konci písmene se čárka nahrazuje středníkem a doplňují se slova „to neplatí v případě, že žadatel nežadá o snížení finanční spoluúčasti na ceně zvláštní pomůcky podle § 10 odst. 4,“.

15. V § 23 písm. g) se slova „schodišťové plošiny“ nahrazují slovy „rampy, zdvihací plošiny.“.

16. V § 30 odst. 1 se slova „a osobách společně posuzovaných“ zrušují.

17. V příloze v části I. se za bod 3 vkládá nový bod 4, který zní:

„4. Za další specifická zdravotní postižení odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku se považují:

- a) těžké obliterace cév dolních končetin s výrazným trofickým postižením a s výrazným funkčním postižením hybnosti,
- b) vady a nemoci srdce s prokázanou chronickou oběhovou nedostatečností trvajících i při zavedené léčbě,
- c) objektivně prokázaná dechová nedostatečnost těžkého stupně,“.

Dosavadní bod 4 se označuje jako bod 5.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Úřad práce České republiky – krajské pobočky a pobočka pro hlavní město Prahu upraví částky příspěvku na mobilitu pro osoby, které jsou držiteli průkazu označeného symbolem „ZTP/P“ podle § 7 zákona č. 329/2011 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, bez žádosti. O změně výše příspěvku na mobilitu se učiní záznam do spisu.

2. Příspěvek na mobilitu pro osoby, které jsou držiteli průkazu označeného symbolem „ZTP/P“ ve výši podle § 7 zákona č. 329/2011 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, náleží poprvé za první kalendářní měsíc následující po dni účinnosti tohoto zákona, a to v obvyklém výplatním termínu původně držitelem zvoleným.

3. Stanovení výše příspěvku na zvláštní pomůcku podle § 10 odstavců 1 a 3 zákona č. 329/2011 Sb. v řízení zahájeném na základě žádosti o příspěvek na pořízení zvláštní pomůcky podané přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, které nebylo doposud pravomocně skončeno, se řídí předpisy účinnými přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

4. Stanovení termínu na opětovné poskytnutí příspěvku dle § 9 odst. 11 zákona č. 329/2011 Sb. a výše příspěvku na zvláštní pomůcku poskytovaného na pořízení motorového vozidla podle § 10 odst. 5 zákona č. 329/2011 Sb. v řízení zahájeném na základě žádosti podané přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, které nebylo doposud pravomocně skončeno, se řídí předpisy účinnými přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

5. Při hodnocení příjmu se žadatelem společně posuzovaných osob podle § 10 odstavců 1, 4 a 5, § 11 odstavců 1 a 3 zákona č. 329/2011 Sb., při dodání jich se týkajících náležitostí žádosti o dávku jiného žadatele podle § 23 písmen a) a b) zákona č. 329/2011 Sb. a při evidování údajů o osobách společně posuzovaných podle § 30 odst. 1 zákona č. 329/2011 Sb. se v řízení zahájeném na základě žádosti podané přede dnem nabytí účinnosti

tohoto zákona, které nebylo doposud pravomocně skončeno, postupuje podle předpisů účinných přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

6. Při hodnocení majetku a příjmu se žadatelem společně posuzovaných osob podle § 10 odstavců 4 a 5 zákona č. 329/2011 Sb. se v řízení zahájeném na základě žádosti podané přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, které nebylo doposud pravomocně skončeno, postupuje podle předpisů účinných přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. III

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Obecná část

1. Zhodnocení platného právního stavu, důvod předložení a cíle navrhovaných změn

Úvodem se jeví jako nezbytné popsat celkovou situaci týkající se možností přístupu postižených osob k potřebným kompenzačním pomůckám. V letech 2010 až 2012 došlo v důsledku rozsáhlých legislativních změn vyvolaných potřebou radikálního snížení výdajů státního rozpočtu k výraznému omezení možností postižených osob získat zvláštní pomůcky a k celkovému značnému ztížení přístupu k nim, což bylo realizováno vícero zásahy do předchozí koncepce.

Došlo k podstatnému zúžení sortimentu pomůcek, na které mohl být poskytnut příspěvek (u tělesně postižených z 16 na 9, u sluchově postižených z 18 na 9 a u osob se zrakovým postižením z 20 na 17 položek). Zhoršení bylo dále způsobeno změnou indikací pro poskytnutí příspěvku, což se dotklo zejména osob s těžkým tělesným postižením, u kterých je poskytování pomůcek vázáno v podstatě na těžké vady nosného nebo pohybového ústrojí. Dle předchozí úpravy byly příspěvky na zakoupení, celkovou opravu a úpravu motorového vozidla, příspěvek na úpravu bytu a příspěvek na individuální dopravu podmíněny statutem těžce zdravotně postiženého občana, který podle přílohy č. 2 vyhlášky č. 182/1991 Sb., kterou se prováděl zákon o sociálním zabezpečení, a která pozbyla účinnosti koncem roku 2011, zahrnoval držitele průkazu TP, ZTP a ZTP/P. Tedy okruh příjemců byl podstatně širší, než je nynější status občanů s těžkými vadami nosného nebo pohybového ústrojí podle současné přílohy č. 5 vyhlášky č. 388/2011 Sb., kterou se provádí zákon

č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením (dále jen „vyhláška“). Dále pak došlo též ke zrušení možnosti úhrady doplatků u pomůcek, které jsou ze zdravotního pojištění hrazeny pouze částečně.

Spolu se zrušením vyhlášky č. 182/1991 Sb. zanikl i dosavadní příspěvek na provoz motorového vozidla, jehož výše činila 9 900 Kč/rok u držitelů průkazu ZTP/P resp. 6 000 Kč/rok u držitelů průkazu ZTP. V období 2010 až 2012 byl příspěvek snížen na 7 920 Kč/rok u držitelů průkazu ZTP/P a 3 000 Kč/rok u držitelů průkazu ZTP. Tyto částky se navíc ve smyslu původních předpisů zvyšovaly o 400 Kč za každých započatých 500 km nad 7 000 km za rok. To vše v situaci, kdy cena pohonných hmot byla cca o třetinu nižší, než v současnosti. Současná právní úprava příspěvku na mobilitu možnost takového zvýšení již neobsahuje. Daleko závažnější je však situace, když zdravotní postižení osoby vyžaduje speciální úpravy motorového vozidla, bez kterých jej handicapovaný nemůže používat. Zatímco vyhláška č. 182/1991 Sb., stanovila, že náklady spojené s úpravou motorového vozidla jsou hrazeny ze sta procent, zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením (dále jen „zákon“), zavedl povinnou 10% spoluúcast pro všechny zvláštní pomůcky. Dříve byly plně hrazeny tyto úpravy:

Zvedací zařízení vozíku na střechu automobilu	100 %
Zařízení pro přesun vozičkáře do automobilu	100 %
Individuální úpravy automobilu	100%
Nájezdové lyžiny pro vozičkáře	100 %

Zde jde o finančně velmi nákladné úpravy, jejichž ceny se nezdívkou pohybují ve stotisícových částkách. Ceny takovýchto úprav mohou bez problémů v součtu položek, které se provádějí velmi často všechny současně, výrazně přesáhnout částku 100 000 Kč. Desetiprocentní podíl na ceně těchto úprav se tak může pohybovat i v částkách 20 000 – 30 000 Kč. O tuto hodnotu je tak dále snižována reálná výše příspěvku.

Z výčtu těchto změn je naprosto evidentní, že došlo k obrovským úsporám ze státního rozpočtu právě na úkor dostupnosti zvláštních pomůcek pro osoby se zdravotním postižením (dále jen „OZP“), a tedy celkově ke zhoršení možnosti integrace. Viz. příloha – tabulka výdajů na zvláštní pomůcky za rok 2015. Výdaje v tomto roce na pomůcky byly téměř o 1 mld. Kč proti roku 2010. Tato skutečnost však velmi významně negativně ovlivňuje možnosti jejich integrace, vedení soběstačnějšího života, možnosti zaměstnávání apod.

Ekonomická situace domácností, ve kterých žije postižená osoba, v naprosté většině případů nebývá příliš dobrá, ať už se jedná o postiženého dospělého člověka, který vyžaduje péči svého partnera či dospělého dítěte nebo postiženého dítěte, které vyžaduje péči jednoho z rodičů. Příjmem této pečující osoby je zpravidla pouze příspěvek na péči a příjem dospělé postižené osoby invalidní důchod odpovídajícího stupně. Celkové finanční možnosti rodiny s postiženou osobou tedy zpravidla neumožňují, aby si hradila nezbytné pomůcky sama. Forma pomoci ze strany státu se tedy v těchto případech jeví jako naprosto nezbytná,

neboť v komplexu vede k postupné integraci postiženého člověka, který je v mnoha případech následně výrazně samostatnější a především často vede i k možnosti postiženého být zaměstnán, což v praxi znamená návrat finančních prostředků státu zpět do státního rozpočtu. Zvláště v období hospodářské prosperity je neodůvodnitelné, že restriktivní opatření, schválená předchozí vládou, jsou beze změny.

A) Příspěvek na mobilitu (§ 7)

Současná výše příspěvku na mobilitu představuje 400 Kč měsíčně. Vzhledem k aktuálním cenám pohonných hmot je tato částka více než nedostatečná, neboť postačuje přibližně na ujetí necelých 200 km měsíčně. V minulosti byla výše tohoto příspěvku i více než dvojnásobná a to i v době, kdy se ceny pohonných hmot v ČR pohybovaly na mnohem nižší hranici než v současnosti. Např. v době před výše popsányi legislativními změnami vyvolanými potřebou snížení výdajů ze státního rozpočtu činil příspěvek na mobilitu celkem 7 800 Kč ročně, což představuje 650 Kč měsíčně. Výše tohoto příspěvku tedy zaznamenala velmi dramatický propad. Aktuální právní úprava také dostatečně nereflektuje závažnost jednotlivých postižení imobilní osoby a tomu odpovídající potřebu přepravy. V této souvislosti je proto naprosto nezbytné odlišit výši příspěvku podle rozsahu a závažnosti postižení OZP, samozřejmě s přihlédnutím k aktivitám dané osoby, která zpravidla nemůže běžně používat veřejnou dopravu.

Pro jednoduchost a transparentnost tohoto rozlišení je navrhován příspěvek na mobilitu pro osobu, která je držitelem průkazu označeného symbolem „ZTP“ ponechat na současné výši 400 Kč měsíčně a pro osobu, která je držitelem průkazu označeného symbolem „ZTP/P“ jej navýšit na 600 Kč měsíčně. Držiteli průkazu označené symbolem „ZTP/P“ jsou nejtěžší postižené osoby, především pak vozíčkáři, kteří přes všechna zlepšení v oblasti veřejné hromadné dopravy stále nejsou schopni tuto běžně používat. Tyto OZP jsou při své dopravě tak nuceny využívat především přepravu osobním automobilem.

Navržené zvýšení tak vychází z naprosto racionálních čísel, kdy sice někdy osoby, které jsou držitelem průkazu označeného symbolem ZTP/P cestují v menším rozsahu než osoby, které jsou držiteli průkazu označeného symbolem ZTP, ale jejich náklady na cestování jsou nesrovnatelně vyšší, než u osob, které jsou držitelem průkazu označeného symbolem ZTP. Je totiž dennodenní realitou, že většina osob (nebo aspoň velká část z nich), které jsou držitelem průkazu označeného symbolem ZTP, je schopna přepravy běžnými prostředky hromadné dopravy a příspěvek na mobilitu tedy používají na úhradu jízdného v nich. Jízdné v těchto prostředcích se však pohybuje na řádově mnohem nižší úrovni, než na jaké se pohybují ceny speciální přepravy pro handicapované, ve které jsou nuceny tyto osoby s nejtěžším postižením hradit nezřídka i dvoj až trojnásobek cen běžných v hromadné dopravě. Velmi krátké a velmi řídké cesty těchto osob tak mohou v součtu dosáhnout nesrovnatelně mnohem vyšších částek, než jaký je součet častějších jízd osob, které jsou držitelem průkazu označeného symbolem ZTP, a které cestují za pomoci běžné hromadné dopravy. V lepším případě osoby, které jsou držitelem průkazu označeného symbolem ZTP/P využívají ke svým cestám výhradně pro ně speciálně upravený osobní automobil,

jehož náklady, pokud není plně obsazen dalšími osobami, jsou taktéž mnohem vyšší než náklady na hromadnou dopravu. Nemalou roli hraje i to, že spousta držitelů tohoto průkazu jsou klienti různých sociálních pobytových zařízení a nemají jinou možnost dopravy než si objednat speciální dopravu pro handicapované osoby, která se na stupnici cen přepravy těchto osob pohybuje na nejvyšších příčkách. Z těchto důvodů považujeme náš návrh na zvýšení příspěvku na mobilitu u osob, které jsou držiteli průkazu označeného symbolem ZTP/P za naprosto racionální a logicky plně odůvodněný. Osoby obou typů průkazů by totiž měly mít stejné ekonomické možnosti na svoji dopravu.

B) Rozšíření okruhu postižení (§ 9 odst. 1 a 13)

Do původního znění zákona nebyly vůbec zařazeny počtem případů malé, zato však dopady postižení velmi závažné skupiny lidí, která má velké problémy se svou sebeobsluhou a s vlastním samostatným pohybem obecně. Nově se tudíž navrhuje zařadit tři těžké diagnózy, které ve výčtu velmi těžkých postižení znemožňujících osobám pohyb, dosud chybí. Nejde sice, podle zařazení, o „těžké vady nosného a pohybového ústrojí“, ale fyzické následky a faktická omezení osob, trpících těmito diagnózami, jsou plně srovnatelná s postiženími, označenými jako „těžká vada nosného a pohybového ústrojí“. Jde o „**těžkou obliteraci cév dolních končetin s výrazným trofickým postižením a s výrazným funkčním postižením hybnosti**“, při které má osoba s tímto postižením výrazné problémy se samostatnou lokomocí bez pomoci druhé osoby nebo alespoň bez výrazné kompenzace zvláštními pomůckami. Zmíněné postižení je léčbou neřešitelné. Přesto není zařazeno mezi taková, při kterých vzniká nárok na příspěvek na zakoupení zvláštní pomůcky. Dále jde o „**vady a nemoci srdce s prokázanou chronickou oběhovou nedostatečností trvajících i při zavedené léčbě**“, u kterých má sice osoba „nosné a pohybové ústrojí“ zdravé, ale vzhledem k tomu, že trpí touto těžkou a velmi závažnou vadou, objektivně není schopna většího fyzického zatížení a s tím souvisejícího, samostatného pohybu. Především pak pohybu po schodech, souvislé chůze na delší vzdálenost než např. 3 – 5 m a jiného vyššího fyzického výkonu, který je nevyhnutelně nutný k běžnému pohybu člověka. Stejným způsobem jako vady a nemoci srdce i oběhovou nedostatečnost je možné odůvodnit i poslední navrhované nové postižení, a to „**objektivně prokázaná dechová nedostatečnost těžkého stupně**“. I zde není schopna osoba trpící těmito zdravotními problémy pro naprosté vyčerpání organismu samostatného pohybu. Často i přes nepřetržité používání mobilního dýchacího přístroje. Lidem trpícím těmito těžkými postiženími náš sociální systém doposud nepřiznává nárok na poskytnutí příspěvku na zvláštní pomůcky, které jsou pro ně velmi potřebné a bez kterých se naprosto neobejdou. A to přesto, že tito lidé nejsou schopni žádného, většinou ani minimálního, pracovního zařazení a s tím souvisejícího zvýšení příjmu vlastními silami. Všechny zvláštní pomůcky jsou si pak nuceni hradit z vlastních prostředků, což často znamená, že si je, výhradně z ekonomických důvodů, vůbec nemohou dovolit. Jejich postižení tedy často zůstává zcela nekompensováno, ačkoliv by jim vhodně zvolená, zvláštní pomůcka, výrazně pomohla k větší samostatnosti (v rámci jejich individuálních možností) a k důstojnějšímu životu. Pro úplnost je zde potřeba dodat, že proto, aby tato úprava měla smysl, bude rovněž nutné též pozměnit prováděcí vyhlášku a v ní k těmto novým indikacím přiřadit konkrétní zvláštní pomůcky, na které budou moci tyto osoby získat příspěvek.

C) Rampa a schodišťová plošina (§ 9 odst. 5, 7 a 10, § 10 odst. 3, § 23 písm. h))

Zákon nepřesně specifikuje typy zvláštních pomůcek sloužících ke zdvihání a transportu postižené osoby. Termín „schodišťová plošina“ byl již mnohokrát označen za nepřesný, protože evokuje to, že zařízení je spojeno pouze se schodištěm. Oproti tomu termín „zdvihací plošina“ je obecnější a zároveň i přesnější. Zahrnuje totiž i zařízení, která nejsou přímo spojena se schodištěm a jsou umístěna kdekoliv v budově anebo v exteriéru budovy (např. na vnějším plášti budovy). Jsou to tedy zdvihací plošiny, které jsou dále přesněji označovány termíny jako: šikmá – schodišťová, vertikální – svislá, variabilní. Rampy jsou cenově výhodné pro překonání nižších architektonických bariér. Termín stropní zvedací systém zahrnuje zvedací zařízení, které se pohybuje těsně pod stropem, a to bez ohledu na to, zda je zakotveno přímo ve stropě, nebo ve stěnách, případně ve vzpěrách ukotvených na podlaze.

D) Využitelnost pomůcky s ohledem na zdravotní stav (§ 9 odst. 14)

Při výběru, volbě a hodnocení zvláštní pomůcky pro konkrétního, jednotlivého postiženého člověka je velmi důležité, až nezbytné, aby zvolená pomůcka byla plně a bez jakýchkoliv kompromisů vhodná pro přesný zdravotní stav žadatele (včetně jeho přidružených postižení), a ne jen aby měla pouze druhově srovnatelné využití. Tato zásada musí být vždy jedním ze základních kritérií výběru. Navrhovaná změna tedy sleduje skutečnost, že v současné době jsou všechny zvláštní pomůcky (kompenzační pomůcky) velmi úzce zaměřeny a specializovány na kompenzaci nejen základní diagnózy a postižení uživatele, ale mají za úkol kompenzovat i všechny přidružené, zdravotní komplikace, spojená se základním postižením. Proto **nejde při schvalování výběru zvláštní pomůcky přihlížet pouze ke kategorii pomůcky, k účelu jejího využití ve spojení s výškou její ceny. Je nezbytné, aby byl mnohem výrazněji při volbě vhodné pomůcky pro žadatele a při rozhodování o přiznání příspěvku na ni, zohledňován přesný zdravotní stav žadatele, ve spojení s jeho individuálními, sociálními podmínkami a prostředím, ve kterém bude zvláštní pomůcku využívat.** V případě že není dostatečně k těmto kritériím ze strany sociálního pracovníka ÚP přihlíženo, může se stát, že je cena jím vybrané zvláštní pomůcky (která mu s ohledem na zmíněná kritéria plně vyhovuje) při schvalování příspěvku srovnávána s cenou sice druhově srovnatelné zvláštní pomůcky, ale takové, která ovšem nezohledňuje všechna specifika a nuance postižení žadatele. Cena je tak tedy srovnávána s pomůckou, která je sice levnější, ale pro něj konkrétně, z hlediska plného využití, zcela nevhodná. Stává se, že při rozhodování o příspěvku je poté žadateli vnucována tato, často levnější zvláštní pomůcka. Příkladem je např. dodatečná úprava motorového vozidla, kdy na pohled zdánlivě stejná úprava od jiného úpravce zdaleka nesplňuje všechny potřeby žadatele a nekompensuje tak zcela stejně jeho postižení (zvedáky, typy ručního řízení apod.), velmi často se tak stává i u speciálních komponent osobního počítače (nejčastěji u programového vybavení, či zařízení umožňujícího ovládnutí počítače), u schodišťové (zdvihací) plošiny, schodišťové sedačky, stropního zvedacího systému, prakticky u všech pomůcek pro zrakově postižené apod. Stává se též, že pokud se zvláštní pomůcka skládá z několika zdánlivě na sobě nezávislých

komponent, sociální pracovník neznalý detailně problematiky srovnává cenu s cenami jiných komponent, které jsou vzájemně nekompatibilní. Jako příklad může sloužit např. zvedák do auta, který bývá řešen mnoha způsoby uchycení (vhodnost pro konkrétní, vybraný automobil) a způsoby transportu osoby s postižením (musí zohledňovat všechny přidružené, zdravotní komplikace), mnoho druhů ručního ovládání vozidla, které se staví postiženému řidiči doslova na míru (včetně zvolení vhodných úchytů, které ještě bývají upravcem individuálně upravovány), zvolení nevhodného hardwaru s ohledem na použití zamýšleného speciálního softwaru pro nevidomé a lidi se zrakovým handicapem, zvolení zvedacího zařízení o nevhodné (velmi nízké) nosnosti (tudíž levnější) s ohledem na nutnost souběžné přepravy elektrického vozíku a třeba ještě současně osobního asistenta, nevhodná velikost schodišťové sedačky, nebo s nevhodným příslušenstvím (nezajišťujícím konkrétní postižené osobě bezpečný transport např. pro úporné spasmy). Všechny vlastnosti takovýchto pomůcek, které jsou vždy pro některého žadatele s postižením plně vyhovující, mají samozřejmě též vliv na cenu pomůcky. Z uvedených důvodů **je velmi důležité, aby zákon přímo zakotvoval povinnost přihlížet při volbě pomůcky ke specifikům postižení konkrétního žadatele a v souvislosti s tím srovnávat ceny pouze plně srovnatelných zvláštních pomůcek.**

E) Změna výše finančních limitů u zvláštních pomůcek, jejichž cena nepřevyšuje 24 000 Kč (§ 10 odst. 1 a 3)

Pro určité skupiny OZP (zejm. osoby nevidomé a slabozraké, neslyšící a s kombinovaným postižením) se většina zvláštních pomůcek cenově pohybuje právě pod hranicí 24 000 Kč a proto na jejich zakoupení, při dosažení stanovených příjmů, nemohou získat příspěvek. Jedná se o pomůcky jako je např. diktafon, dymo kleště, elektronická komunikační pomůcka pro nevidomé a hluchoslepé, elektronická orientační pomůcka pro nevidomé a hluchoslepé, hlasové popisovače pro nevidomé a hluchoslepé, indikátory pro nevidomé, individuální indukční smyčka, kalkulátor s hlasovým výstupem, měřicí přístroj pro domácnosti s hlasovým či hmatovým výstupem, nájezdové lyžiny, přenosná rampa, signalizace pláče dítěte pro neslyšící, signalizace telefonního zvonění pro neslyšící, slepecký psací stroj, telefonní zesilovač pro neslyšící. Většina těchto pomůcek tedy patří k pomůckám využívaným téměř každodenně.

Podstatná část pracujících OZP si tak většinu kompenzačních pomůcek musí dle současné právní úpravy hradit z vlastních finančních prostředků, neboť nedosahují požadovaného cenového limitu a tyto zvláštní pomůcky se tak pro ně paradoxně stávají ekonomicky nedostupnými. Přitom tento cenový limit byl při vzniku zákona stanoven zcela náhodně a nemá žádné racionální zdůvodnění, které by mělo nějaký hlubší ekonomický smysl.

V této souvislosti nutno též upozornit na to, že se jedná o jeden z významných demotivačních faktorů při snaze OZP pracovat. V případě, že OZP pracuje a odvádí tedy peníze do státního rozpočtu, je za svou aktivitu „potrestána“ tím, že si většinu pomůcek musí hradit sama. Takřka s jistotou vždy, v současnosti nastavený limit příjmů, překročí potencionální žadatel o příspěvek se započítáním příjmů osob společně posuzovaných. Takováto OZP na potřebnou pomůcku, bez které se neobejde, tak musí často i několik měsíců či déle šetřit, zatímco

nezaměstnaná osoba pomůcku dostane rovnou, bez jakéhokoliv svého přičinění. Nutno zdůraznit, že v případě kompenzačních pomůcek totiž nemůže být poskytnutí příspěvku na jejich zakoupení založeno na principu zvažování výše příjmu žadatele a osob s ním společně posuzovaných. Jde o základní nepochopení jejich funkce.

Dále je důležité zdůraznit, že pořízení potřebných kompenzačních pomůcek je skoro vždy u OZP úplně základní podmínkou jejich případného pracovního uplatnění. Současně je i základním předpokladem toho, aby mohla být takováto osoba integrována při svém vzdělání, či přípravě na povolání v hlavním vzdělávacím proudu, tj. v běžných školách. Zvláště u postižených dětí jsou při jejich vzdělávání potřebné kompenzační pomůcky naprosto nezastupitelné!

V současnosti nastavené podmínky pro úhradu pomůcek mohou být navíc paradoxně i kontraproduktivní a mohou zvyšovat součet celkově vyplacených příspěvků. Pokud se totiž cena pomůcky blíží hranici 24 000 Kč, existují tendence k navýšení ceny tak, aby zmíněnou hranici překročila a pomůcka tak byla hrazena z příspěvku.

Platná právní úprava sice stanoví též možnost poskytnout příspěvek na zvláštní pomůcku při překročení hranice stanovené pro příjmy, a to z důvodů zvláštního zřetele hodných (zejm. žádá-li osoba opakovaně o příspěvek na různé zvláštní pomůcky), tato možnost však v praxi nebývá využívána a navíc záleží na libovůli rozhodujícího úředníka.

S ohledem na výše uvedené důvody je navrhováno snížení hranice, od které je příspěvek na pořízení zvláštní pomůcky poskytován ze současných 24 000 Kč na nově stanovených 8 000 Kč a současně zvýšení limitu pro výši příjmů pouze samotného žadatele (nikoliv osob společně posuzovaných) u pomůcek, jejichž hodnota je nižší než 8 000 Kč. Povinná spoluúčást žadatele – úhrada 10% jejich ceny by zůstala zachována. Navrhovaná změna dopadne pouze na menší část výše uvedených pomůcek, neboť cena většiny z nich se pohybuje pod hranicí 8 000 Kč.

Pro úplnost nutno ještě dodat, že v tomto případě se jedná pouze o kompromisní návrh, neboť jediným správným řešením by bylo úplné zrušení zmíněného finančního limitu pro úhrady zvláštních pomůcek, pouze se zachováním 10% spoluúčasti na úhradě ceny pomůcky a zachováním stanoveného maximálního součtu všech příspěvků na zvláštní pomůcky na období 60 kalendářních měsíců po sobě jdoucích. Stanovení stávajícího i navrhovaného finančního limitu má totiž za následek, že mnoho OZP si ze svých příjmů není schopna zvláštní pomůcky pořídit, což má dopad nejen do možností pracovního uplatnění, ale též výrazně snižuje jejich možnost integrace a samostatného způsobu života. Naprosto nepochopitelně tedy zhoršuje či znemožňuje přístup některých OZP ke zvláštním kompenzačním pomůckám.

Cílem navrhované úpravy je především dosažení či alespoň přiblížení se rovnosti v přístupu postižených osob ke všem kompenzačním pomůckám, což současně povede i k odstranění jednoho z negativních faktorů v přístupu postižených osob k jejich zaměstnávání a celkově

příspěje k zlepšení situace postižených osob v přístupu k nezbytným pomůckám alepší tak jejich celkovou životní situaci.

F) Posuzování příjmové situace pouze žadatele o příspěvek na zvláštní pomůcku a nikoliv osob společně posuzovaných (§ 10 odst. 1 a 4, § 11 odst. 1 a 3, § 23 písm. a) a b), § 30 odst. 1)

Pokud osoba souhlasí s doplacením 10% spoluúčasti na ceně pomůcky ze svých prostředků, pak je zcela nadbytečné a nepotřebné požadovat doklad o výši příjmu žadatele a prohlášení o jeho celkových sociálních a majetkových poměrech, stejně tak jako u osob společně s žadatelem posuzovaných. V tomto případě tedy není zákonného důvodu, proč vyžadovat a dále shromažďovat tyto citlivé osobní údaje. Vyžadování těchto údajů je tak v uvedeném případě v rozporu s ustanovením článku 10 odst. 3 Listiny základních práv a svobod, který chrání osobu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním, nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě. Současně je tato situace v rozporu i s ustanovením § 86 a 90 občanského zákoníku, neboť nikdo nesmí zasahovat do soukromí jiného, nemá-li k tomu zákonný důvod. Je evidentní, že v situaci, kdy žadatel je schopen dostát své zákonné povinnosti 10% spoluúčasti na ceně kompenzační pomůcky, není jediný důvod pro to, aby úřad práce získával a shromažďoval údaje o něm a společně posuzovaných osobách.

Nicméně i v případě žádosti o úlevu z povinné spoluúčasti je naprosto logické posuzovat pouze příjmy žadatele o kompenzační pomůcku a nežádat doklady o příjmech všech osob společně posuzovaných. Pro tento postup není důvodu, navíc často může znamenat i úplné zablokování přístupu ke zvláštní pomůcce. A to např. v situaci, kdy osoby společně posuzované odmítnou tento doklad poskytnout, neboť samozřejmě nejsou povinny tyto své údaje a citlivé informace nikomu sdělovat a neexistuje žádná zákonná povinnost takové zjišťování strpět. Tato situace často nastává i v rodinách, kde spolu manželé z různých důvodů již nežijí. Ve všech těchto případech pak tedy dochází k zamítnutí žádosti, což bohužel vede k úplnému znemožnění přístupu žadatele k pomůcce.

S ohledem na výše uvedené je navrhováno úplné zrušení povinnosti osob společně posuzovaných se žadatelem dokládat jejich příjmy, neboť je takové zjišťování nedůvodné a nezákonné. Napříště by se zjišťovala již pouze příjmová situace žadatele.

G) Odstranění požadavku na doložení celkové sociální a majetkové situace žadatele u příspěvku na všechny zvláštní pomůcky (§ 10 odst. 4, § 30 odst. 1)

V současné době úřady práce požadují u všech zvláštních pomůcek formulář dokládající celkovou sociální a majetkovou situaci, ačkoliv je tento požadavek naprosto neopodstatněný. Bylo by totiž naprosto nelogické a současně nepřípustné žadatele nutit, aby v případě pozitivních zjištění např. prodal svůj byt či dům, ve kterém bydlí a který má velmi často již bezbariérově upraven (např. vybaven zvedacím zařízením nebo jinými kompenzačními pomůckami). Podobná situace by nastala i v případě, kdy by úřad nutil žadatele např. rušit stavební spoření apod. Dle zákona je smyslem poskytování peněžitých dávek osobám

se zdravotním postižením zmírnění sociálních důsledků jejich zdravotního postižení a podpora jejich sociálního začleňování. Zvláštní pomůcka pak slouží ke kompenzaci jejich postižení, tedy k částečnému srovnání životních podmínek se „zdravými“ občany, nikoliv k navýšení majetku postiženého či dokonce k luxusu. Z tohoto pohledu je tedy výše uvedený požadavek **naprosto nesmyslný** a nelze na žadateli spravedlivě požadovat, aby kvůli kompenzaci svého postižení zhoršil svou situaci v jiné oblasti svých životních a sociálních podmínek; to by bylo v rozporu se smyslem zákona.

Navíc prokazování příjmů žadatele a osob s ním společně posuzovaných je v praxi pojato velmi široce, kdy zahrnuje nejen vlastnictví nemovitostí a movitých věcí, ale též pouhé **užívání majetku osob blízkých** (byť je bezplatné). Takto pojatý monitoring majetku zahrnuje velmi široký okruh osob z okolí samotného žadatele, které samozřejmě nejsou povinny tyto své údaje a citlivé informace nikomu sdělovat. Stejně jako v předchozím případě zde tedy existuje velmi vysoké riziko odmítnutí poskytnutí těchto informací osobami z okolí žadatele, které nemají žádnou zákonnou povinnost takové zjišťování strpět, což opět znamená úplné znemožnění přístupu žadatele k potřebné pomůcce.

Z výše uvedených důvodů je navrhováno zrušení dokládání celkové sociální a majetkové situace žadatele při jeho žádosti o příspěvek na pořízení zvláštní pomůcky, která má kompenzovat jeho postižení. **Zde nejde o dávku státní sociální podpory nebo sociální pomoci!** Nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku vychází prioritně ze zdravotního postižení žadatele a neexistuje žádný rozumný, objektivní důvod pro to, aby byl nárok žadatele ovlivněn jeho majetkovými poměry, natož poměry osob s ním společně posuzovaných. Shromažďování těchto informací je navíc, stejně jako u příjmů v předchozím bodě, v přímém rozporu s ustanovením článku 10 odst. 3 Listiny základních práv a svobod a s ustanovením § 86 a 90 občanského zákoníku, neboť nikdo nesmí zasáhnout do soukromí jiného.

H) Příspěvek poskytovaný na pořízení motorového vozidla (§ 10 odst. 5)

Hned úvodem je nutné zdůraznit, že osobní automobil je pro osoby se zdravotním postižením, splňující podmínky pro poskytnutí příspěvku na zvláštní pomůcku – osobní automobil, naprosto identickou **kompenzační pomůckou plně srovnatelnou se všemi ostatními a neslouží ke zvýšení životního standardu uživatele**, jako je tomu u běžné populace, ale výhradně jako velmi nutná, základní kompenzace jeho zdravotního postižení, bez které se neobejde. Současná koncepce, která nahlíží na motorové vozidlo jako na výjimečnou, specifickou pomůcku ve vztahu k ostatním zvláštním pomůckám s odůvodněním, že se jedná o standardní produkt využitelný bez ohledu na zdravotní postižení a často také užívaný k dalším účelům v rámci rodiny, nikoliv pouze k přepravě OZP, je již neaktuální. V současné době nezřídka rodina využívá ke své dopravě 2 a více vozidel, tudíž vozidlo sloužící jako kompenzační pomůcka využívá ke své individuální dopravě často výhradně postižený sám. V případě, že postižený, jemuž byl poskytnut příspěvek na zakoupení motorového vozidla, sám vozidlo neřídí, ať už ze zdravotních, či jiných důvodů, vždy s ním musí ve vozidle cestovat i jiné osoby. Ať již jako řidiči, či asistenti. U postižených, kteří sami vozidla řídí, bývá však také pravidlem, že s nimi ve vozidle cestuje jedna či více dalších osob jako jeho

osobní asistenti pro případ vzniku jakékoliv neočekávané situace či náhlé potřeby pomoci handicapovanému. Vyžadovat tedy využití vozidla výhradně samotným postiženým je z tohoto pohledu naprosto neodůvodněné.

Pro požadavek na doložení příjmů osob s žadatelem společně posuzovaných a dále doložení celkových sociálních a majetkových poměrů platí totéž, co je popsáno již pod písmenem F) a G). Co se týče doložení příjmů žadatele, tak v tomto případě se i tento požadavek jeví jako nadbytečný, neboť s ohledem na ceny motorových vozidel (osoby s postižením musí v drtivé většině kupovat auto svými rozměry větší a tudíž i dražší) je situace taková, že žadatel bude muset v zásadě vždy na motorové vozidlo určitou část finančních prostředků hradit sám. V naprosté většině případů pak mnohem vyšší částku, než je zákonem stanovených 10% ceny zvláštní pomůcky. Tudíž lze 10% spoluúčast žadatele na ceně považovat téměř vždy za splněnou. Nicméně návrh zákona počítá i se situací, kdy by cena motorového vozidla výjimečně nedosáhla zákonné výše 200 000 Kč, a pro tento případ stanoví povinnou 10% účast žadatele.

Dále je nutné zdůraznit, že pouze nejlevnější a tím i nejmenší nová, motorová vozidla, a to pouze v základním vybavení, bez jakéhokoliv potřebného uzpůsobení, se v současnosti pohybují přibližně v cenové hladině kolem 200 000 Kč. Je vysoce pravděpodobné, že za situace, kdy lze o příspěvek opětovně žádat teprve až po dalších deseti letech (došlo k 100 % prodloužení lhůty oproti předchozí úpravě), ale i po v této novele **nově navrhovaných sedmi letech**, je důvodně z praktického hlediska očekáván od postižených žadatelů spíše nákup nových motorových vozidel. V případě nákupu starších vozidel jim totiž hrozí riziko, že dalších sedm let, nebo dokonce deset let provozu schopny nebudou, nebo budou vysoce nespolehlivé. A pokud se postižený žadatel o příspěvek navíc rozhodne zakoupit větší automobil (typu mikrobuse) z toho důvodu, že se v něm jako vozičkář potřebuje dopravovat i s vozíkem, bez přesezení z vozíku na sedadlo, nebo potřebuje prostorný vůz pro přepravu vozíku (nebo dokonce hned 2 vozíků souběžně – elektrického a mechanického) a dalších rozměrných kompenzačních pomůcek, bez velkého a rozměrného automobilu, který jediný plně kompenzuje jeho postižení, se neobejde. Tato vozidla se ale zároveň pohybují v mnohem vyšších cenových relacích. V takovémto případě ani příspěvek na zakoupení motorového vozidla v současné výši není rozhodující položkou, která z velké části nákup pokryje, a postižený žadatel si tak stejně musí doplatit ze svých prostředků 60% ceny vozidla a více. Tyto prostředky jsou velmi často hrazeny z finanční podpory širší rodiny postiženého, pokud rodina finančními prostředky disponuje. V horším případě je vozičkář či kdokoliv z rodiny nucen požádat o bankovní úvěr. Rovněž pokud se rodina s jedním či dvěma handicapovanými žadateli o příspěvek rozhodne koupit větší vůz s ohledem na počet svých členů, vždy si bude muset potřebnou část finančních prostředků do celkové ceny vozidla doplatit sama, ze svých prostředků, takže v těchto případech bude celkem odůvodněné a pochopitelné i případné užívání dalšími členy domácnosti.

Níže uvedené tabulky, jejichž zdrojem je MPSV ČR, obsahující oficiální údaje za minulé roky a zachycují jednak pětiletý vývoj příspěvku na zakoupení motorového vozidla dle vyhlášky

č. 182/1991 Sb. a dále vývoj příspěvku na zvláštní pomůcku – pořízení motorového vozidla v následujících letech, tedy od ledna roku 2012 dle zákona.

Tabulka č. 1: Příspěvek na zakoupení motorového vozidla dle vyhlášky 182/1991 Sb.

Rok	2007	2008	2009	2010	2011
Počet vyplacených dávek (v tis.)	4,7	5,0	5,0	4,1	4,0
Výdaje (v mil.)	381,3	401,2	349,9	335,2	335,4
Průměrná výše v Kč	81.128	80.240	69.980	81.756	83.850

Pozn.: od roku 2012 zvýšen maximální limit pro výši příspěvku na 200 tis. Kč. Meziroční pokles počtu vyplacených dávek byl v roce 2012 způsoben pozdějším náběhem výplat příspěvku (od 3/2012) v rámci nově legislativně upraveného systému dávek pro osoby se zdravotním postižením.

Tabulka č. 2: Příspěvek na zvláštní pomůcku – na pořízení motorového vozidla (§ 9 odst. 2 a § 10 odst. 5 zákona č. 329/2011 Sb.)

	Období			
	rok 2012	rok 2013	rok 2014	1. pol. 2015
Počet vyplacených dávek	1 667	3 041	2 893	1 327
Výše dávky průměr	163 454 Kč	157 476 Kč	152 768 Kč	150 942 Kč

Ze všech výše uvedených faktů, dat a porovnání skutečně vyplácené průměrné výše příspěvku vzhledem k maximální výši zcela bez všech pochybností vyplývá skutečnost, že zatímco v době účinnosti staré vyhlášky se průměrná výše příspěvku pohybovala kolem 80 000 Kč tedy kolem 80% maximální částky, po účinnosti zákona se pohybuje kolem 150 000 Kč, tedy kolem 75% maximální částky. Současně je potřeba upozornit na klesající trend výše příspěvku, který poklesl z více než 163 000 Kč v roce 2012 na pouhých 150 000 Kč v prvním pololetí roku 2015. Tento trend s ohledem na desetiletou lhůtu, po kterou nelze získat příspěvek, přináší již v současnosti problémy celé řadě osob se zdravotním postižením, přičemž tento stav se bude, pokud nedojde k navrhovaným změnám nadále zhoršovat. Došlo tedy k dalšímu propadu poskytované výše těchto příspěvků a ve spojení s prodloužením lhůty pro možnost opětovné žádosti k výrazně kumulovanému zhoršení podmínek pro osoby, které se bez zvláštní pomůcky, osobního automobilu, absolutně neobejdou.

Jak je uvedeno, doba, po které je nyní možno opětovně žádat o tento příspěvek, byla od roku 2012 prodloužena z pěti na deset let. V současné době tedy dochází ke kombinaci dvou typů žádostí, a to jednak žádostí na deset let dle nové právní úpravy a žádostí na 5 let dle předchozí právní úpravy. Z uvedené tabulky však vyplývá, že celkový počet žádostí i při tomto vývoji postupně klesá, a to přesto, že stále ještě dobíhají žádosti na pět let. To znamená, že tyto žádosti ani nebyly všechny vyčerpány. Po roce 2016 však bude počet žádostí o příspěvek poskytovaný na 5 let ještě mnohem nižší, neboť tento typ žádostí již bude definitivně ukončen

(vyjma žadatelů, kteří svou možnost žádat po 5 leté lhůtě ani v delším časovém horizontu dosud nevyužili) a žadatelé, kteří již požádali o příspěvek po roce 2012, budou moci znovu požádat až po roce 2021. Dojde tedy k rozložení celkového počtu žádostí z pěti na deset let.

Dále nutno zdůraznit, že v souvislosti se změnou legislativní úpravy po roce 2012 došlo též k odebrání nároku na tento příspěvek některým skupinám postižených osob, což znamená obrovské úspory pro státní rozpočet. Celkový počet žádostí za rok 2007 až 2011 činil 22 800, od roku 2012 do půlky roku 2015 činil celkový počet žádostí pouze 8 928. Vzhledem k sestupné tendenci počtu žádostí lze tedy očekávat, že za další pětileté období (2012–2016) dosáhne počet žádostí přibližně 50% oproti předchozímu období.

Navrhovaná novela se snaží negativní dopady spojené s prodloužením lhůty zmírnit i za použití kompromisu. Tedy nejde v ní o navrácení lhůty před rok 2012, nýbrž o snížení lhůty, po které je možné opětovně požádat o nový příspěvek z nynějších 10 let na nově navrhovaných 7 let. Tato úprava lhůty si klade především za cíl vyjít vstříc těm žadatelům o příspěvek, kteří si z ekonomických důvodů nemohou v žádném případě pořídit nové vozidlo a jsou nuceni zakoupit ojetý automobil. U nich je při snížení lhůty vyšší pravděpodobnost, že jim ojetý automobil vydrží sloužit po celou stanovenou dobu. Dále je zkrácení lhůty velmi potřebné a důležité pro pracující a jinak velmi aktivní osoby s postižením. Především ty, které využívají ke svému pohybu vozík. Takový automobil je velmi zatížen jeho obvyklým používáním, tj. častým nakládáním vozíku či vozíků a dalších potřebných, rozměrných zavazadel, používáním zvedáků a dalších rozměrných a těžkých individuálních úprav. Současně mívá najeto velké množství kilometrů. Z hlediska všech těchto důvodů bývá vždy velmi opotřeбенý. Nyní v zákoně stanovená lhůta pro novou žádost, 10 let, je tak pro velkou většinu postižených žadatelů velmi dlouhá a hrozí tím, že po několik let zůstane taková osoba s postižením bez svojí základní pomůcky – osobního automobilu. A to proto, že ten mu, vzhledem k jeho nadměrnému opotřeбенí, ještě před vypršením zmíněné, zákonné lhůty, doslouží. Proto nyní navrhovaná novela tuto lhůtu snižuje na reálnější délku 7 let.

Navrhovaná novela současně znamená, že posuzování výše příspěvku na zvláštní pomůcku – na pořízení motorového vozidla - nebude nadále naprosto iracionálně a neodůvodnitelně podléhat zvláštnímu režimu posuzování, ale principiálně bude posuzována obdobně jako ostatní kompenzační pomůcky. To znamená, že i nadále zůstane stanovena stejná maximální výše příspěvku. Ohledně desetiprocentní účasti bude nadále platit totéž, co pro zbylé kompenzační pomůcky, pokud cena vozidla bude nižší než 200 000 Kč. Výhodou této varianty, kterou je velmi nutné zdůraznit a vyzdvihnout, je fakt, že v důsledku navrhované právní úpravy dojde k podstatnému zjednodušení celé agendy rozhodování o tomto příspěvku, což bude znamenat výrazné zkrácení řízení a s tím spojené značné finanční a personální úspory spojené s odpadnutím administrativních prací spojených s posuzováním sociální a ekonomické (majetkové) situace nejen žadatele, ale také osob společně posuzovaných. Tyto úspory tak bude následně možné přesunout do samotných finančních zdrojů určených k výplatě těchto příspěvků. Současně navrhovaná částka výrazně lépe odpovídá požadované sedmileté lhůtě (tudíž oproti právní úpravě platné do roku 2012 zvýšené), po kterou nelze získat nárok na další příspěvek jinak, než za mimořádných podmínek. Těmi je především

podmínka vrácení poměrné částky v minulosti vyplaceného příspěvku, což ovšem znamená, že reálné prostředky na zakoupení dalšího automobilu budou o tuto vratku nižší.

Dalším neméně důležitým pozitivním dopadem této varianty je odstranění jednoho z velmi významných, až zásadních, demotivačních faktorů v přístupu postižených osob k zaměstnání, neboť již nebude docházet ke snížení příspěvku pro tyto osoby z důvodu výkonu výdělečné činnosti. Navrhovaná novela, mimo jiné, znamená též zakotvení stejných podmínek pro postižené osoby v přístupu ke kompenzačním pomůckám a navíc odstranění diskriminace pracujících postižených osob.

V této souvislosti považujeme totiž za naprosto zásadní zdůraznit, že současná právní úprava působí v případě tohoto příspěvku na pořízení zvláštní pomůcky - osobní motorové vozidlo opět naprosto demotivačně na postižené osoby, které pracují a snaží se tedy zajistit si, do určité míry, své příjmy samostatně a současně se tak podílejí na pravidelných odvodech do státního rozpočtu ve formě daní, zdravotního a sociálního pojištění. Částky, které mohou být tímto způsobem získány do veřejných rozpočtů, bezpochyby převýší zvýšené náklady na příspěvek. Skutečnost, že pracují, však pro ně v případě rozhodování o výši příspěvku paradoxně znamená podstatně horší pozici (vzhledem k jejich příjmu z pracovní činnosti jim je přiznáván většinou mnohem nižší příspěvek oproti nepracujícím žadatelům), a to přesto, že výkon zaměstnání pro ně představuje vynaložení velkého mimořádného úsilí a ohrožení jejich zdraví. Podstatná část osob s vadou nosného či pohybového ústrojí by se však ani bez motorového vozidla nebyla schopna do zaměstnání vůbec přepravit (je pro ně základním předpokladem pro možnost pracovat); častým užíváním vozu pak u nich navíc dochází k jeho podstatně vyššímu a dřívějšímu opotřebení oproti nepracujícím handicapovaným. Současná právní úprava je tedy jedním z významných demotivačních faktorů v postoji postižených osob k zaměstnání.

Z výše uvedených důvodů je tedy odlišný pohled na tuto kompenzační pomůcku (motorové vozidlo) a jiný režim posouzení přidělování příspěvku na ni v platné právní úpravě, nejen neodůvodněný ale navíc i diskriminační, neboť se jedná o znevýhodnění těchto osob v přístupu k této kompenzační pomůcce.

D) Nezapočítávání spoluúčasti do celkové výše příspěvku a do celkového maximálního limitu pro součet vyplacených příspěvků na zvláštní pomůcku během období 60 kalendářních měsíců (§ 10 odst. 3 a 6)

V praxi se ukazuje, že různé úřady práce odlišně hodnotí, zda započítávat či nezapočítávat 10% spoluúčast žadatele na úhradě ceny za zvláštní pomůcku do maximální výše příspěvku na zvláštní pomůcku a dále do celkového součtu vyplacených příspěvků. V tomto případě je tedy nezbytné tuto nejednotnost výkladu odstranit a přesně specifikovat, že za maximální výši příspěvku na zvláštní pomůcku se považuje opravdu pouze částka vyplacená úřadem práce a nikoliv finanční prostředky, které si žadatel sám doplatil. Stejně je tomu při součtu vyplacených příspěvků dle ust. § 10 odst. 6 zákona.

J) Příloha zákona

Současné aktuální znění zákona vůbec nezohledňuje početně sice nevelké, ale z hlediska závažnosti postižení velmi důležité skupiny lidí, trpících značně zatěžujícími postiženími. Tito lidé mají ve svém každodenním životě velké problémy se svou sebeobsluhou a se samostatným pohybem vůbec. Jedná se o těžké kardiaky, lidi s těžkou obliterací cév dolních končetin s výrazným trofickým postižením a s výrazným funkčním postižením hybnosti nebo lidi s těžkou dechovou nedostatečností. Lidé s tímto postižením nemají žádnou možnost, dle současné verze zákona, získat příspěvek na, pro ně tolik nezbytné, zvláštní pomůcky. Tudíž ani nemají žádnou možnost, jak tyto své potřeby zajistit, a v případě, pokud nemají z dřívější doby dostatek vlastních finančních prostředků, jsou odsouzeni k pouhému „přežívání“ a k životu na okraji společnosti bez možnosti samostatné seberealizace. Zmírnění tohoto znevýhodnění je v návrhu řešeno v § 9 a doplněno bodem 4. přílohy zákona. Bližší a podrobnější zdůvodnění této problematiky je uvedeno v bodu B), této Obecné části.

2. Soulad navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky a s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Novela odpovídá ústavnímu pořádku a neodporuje ani mezinárodním smlouvám podle článku 10 Ústavy ČR, kterými je Česká republika vázána, není v rozporu s právními akty Evropské unie.

3. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s právem Evropské unie

Předložený návrh zákona se netýká práva Evropské unie. Předmět úpravy spadá do výlučné působnosti každého členského státu. Návrh tak není ani v rozporu se závazky, vyplývajícími pro Českou republiku z členství v Evropské unii, zejména se Smlouvou o přistoupení České republiky k Evropské unii, s obecnými zásadami práva Evropské unie, ani s judikaturou Soudního dvora Evropské unie.

4. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, rozpočty krajů a obcí a na podnikatelské prostředí České republiky

Ad A) Příspěvek na mobilitu

Dle statistických údajů získaných od Úřadu práce České Republiky (zdroj OKstat) bylo v roce 2014 a 2015 vydáno celkem 98 240 průkazů ZTP/P. Vzhledem k tomu, že v této době došlo postupně k výměně téměř všech průkazů osob se zdravotním postižením za průkazy nové, lze vycházet z toho, že celkový počet všech vydaných průkazů ZTP/P činí přibližně 100 000 kusů. Zvýšení příspěvku na mobilitu o 200 Kč pro držitele průkazu ZTP/P si tak vyžádá odhadem zvýšení ročních výdajů v částce 240 miliónů korun (100 000 průkazů ZTP/P x 200 Kč měsíčně x 12 měsíců = 240 miliónů Kč).

Ad B) a K) Doplnění závažných zdravotních indikací v části I. Přílohy k zákonu č. 329/2011 Sb.

Rozšíření nároku pro osoby se specifickými zdravotními postiženími může vést k určitému nárůstu výdajů na zvláštní pomůcky. Četnost těchto onemocnění však není příliš častá a lze očekávat zhruba 10% nárůst žádostí o příspěvek na zvláštní pomůcky, což představuje zvýšení výdajů státního rozpočtu asi o 70 miliónů korun.

Ad C) Termín rampa a schodišťová plošina

Tyto změny si nevyžadají žádné zvýšené výdaje ze státního rozpočtu.

Ad D) Využitelnost pomůcky s ohledem na zdravotní stav

Tyto změny si nevyžadají žádné zvýšené výdaje ze státního rozpočtu.

Ad E) Změna výše limitů u zvláštních pomůcek, jejichž cena nepřevyšuje 24 000 Kč

Pomůcek, řadících se do této skupiny, je v současné době řádově vydáváno během jednoho roku do 500 ks. Snížení limitů pravděpodobně povede k určitému nárůstu těchto dávek, avšak nárůst nebude nikterak významný; neměl by přesáhnout 100 % současného stavu, protože počet OZP, které mohou využívat tyto zvláštní pomůcky, je samozřejmě limitován. Navíc cena podstatné části zvláštních pomůcek, které dnes spadají do kategorie pomůcek do 24 000 Kč, je nižší než 8 000 Kč, takže si je i nadále budou OZP hradit samy z vlastních prostředků. Zvýšení ročních výdajů lze stanovit jednoduchým výpočtem $500 \text{ osob} \times 16 000 = 8 \text{ miliónů Kč}$.

Ad F) Posuzování příjmové situace pouze žadatele o příspěvek na zvláštní pomůcku a nikoliv osob společně posuzovaných

Posuzování příjmové situace žadatelů o příspěvek na kompenzační pomůcku, kteří žádají úlevu z povinné 10% spoluúčasti na ceně, se musí týkat pouze žadatelů samotných a nikoliv osob s nimi společně posuzovaných. Samotné zrušení posuzování příjmové situace společně posuzovaných osob si nevyžádá žádné zvýšení výdajů státního rozpočtu, naopak dojde ke snížení administrativní zátěže a s tím související úspoře mzdových nákladů úředníků, zpracovávajících tuto agendu a k úspoře na jejich technickém vybavení v řádu několika miliónů korun. Toto opatření může mít pozitivní vliv na výši přiznaných dávek. Navíc mohou být ušetřené prostředky přesunuty do zdrojů na samotné příspěvky. Vzhledem k tomu, že se jedná o příspěvek na zvláštní pomůcku, mimo příspěvku na nákup motorového vozidla, jedná se o dávku, která je poskytována přibližně ve dvou tisících případech. Lze odhadnout, že úleva na základě žádosti těchto osob z povinných 10 % spoluúčasti na ceně by se týkala většího počtu osob, ale přibližně pouze v řádu do 500 osob. To znamená, že výdaje státního rozpočtu by byly zvýšeny maximálně v řádu miliónů korun – do 10 milionů korun.

Ad G) Odstranění požadavku na doložení celkové sociální a majetkové situace žadatele u příspěvku na všechny zvláštní pomůcky

Samotný akt zrušení tohoto požadavku sebou nenese žádné přímé náklady. Lze spíše uvažovat o snížení nákladů na administraci dávek. Tuto úsporu však nelze přesně kvantifikovat, ale nepochybně by se jednalo o několik miliónů korun ročně.

Ad H) Změny příspěvku poskytovaného na pořízení motorového vozidla (§ 10 odst. 5)

Odstranění posuzování příjmové situace žadatele bude znamenat, že dávka bude poskytována téměř všem žadatelům ve výši 200 000 Kč. U nákupu dražších vozů tvoří spoluúcast v podstatě doplatek k ceně auta. U nákupu vozů starších či levnějších, tzn. do 200 000 Kč, by zůstala 10% spoluúcast. Lze odhadnout, že snížení doby opětovné žádosti z 10 na 7 let povede k nárůstu žadatelů v jednotlivých letech.

V letech 2007 – 2011 před účinností zákona byl počet žádostí o příspěvek mezi 4–5 tisíci ročně. Současná průměrná výše příspěvku na nákup motorového vozidla je +/-150 000 Kč. Přijetí uvedeného návrhu by neznamenovalo nárůst žádosti ze současných 3000 Kč, protože jsme v období, kdy jsou již všichni žadatelé o příspěvek na nákup motorového vozidla v období, kdy nemohou již žádat po 5 letech. To znamená, že by došlo pouze k navýšení průměrné výše dávky o 50 000 Kč.

Budeme-li počítat, že ve všech případech bude vyplaceno 200 000 Kč, činí výdaje na tuto dávku 600 miliónů korun. Vzhledem k tomu, že v roce 2015 představovaly výdaje u příspěvku na nákup motorového vozidla více jak 400 miliónů Kč, lze maximální zvýšení výdajů u této dávky stanovit na 200 miliónů korun. Je potřeba však přihlídnout k tomu, že část žadatelů si kupuje levnější vozidlo, a tudíž by příspěvek nebyl poskytnut v plné výši 200 000 Kč. Skutečné zvýšení výdajů u příspěvku na nákup motorového vozidla by tak činilo cca 180 miliónů korun.

Prakticky je však nutno vzít v úvahu, že dojde k podstatnému snížení administrativních nákladů spojených s posuzováním nároku na tuto dávku, neboť odpadá posuzování množství dokladů spojených s majetkovým přiznáním včetně jejich archivace dle platných zákonů na ochranu osobních údajů. Tím bude celý proces přiznávání těchto příspěvků pro obě strany velmi výrazně zjednodušen, což znamená snížené výdaje ze státního rozpočtu přibližně o 15 000 000 Kč ročně. Pro úplnost je třeba dodat, že s předpokládaným postupným úbytkem žádostí o tento příspěvek, který lze očekávat i v následujících letech, bude docházet též k postupnému snižování i těchto předpokládaných nákladů na administrativu. U nynějšího zvýšení příspěvku pro pracující handicapované blízko k maximální hranici příspěvku lze dobře sledovat jeho vysokou rentabilitu ve formě vrácení odvodů do státního rozpočtu, které zvýšení příspěvku mnohonásobně překročí.

Ad I) Nezapočítávání 10% spoluúčasti žadatele do celkové výše příspěvku a celkového maximálního limitu pro součet vyplacených příspěvků na zvláštní pomůcku během období 60 kalendářních měsíců.

Úřady práce nemají jasný výklad, zda výše 10% spoluúčasti žadatele se započítává do celkového limitu pro příspěvky na všechny zvláštní pomůcky, či zda má být započítávána výhradně výše samotné vyplacené částky příspěvku na zvláštní pomůcku (bez spoluúčasti žadatele). Navrhujeme proto v této pasáži upřesnit samotný zákon, za účelem znemožnění nejednotného výkladu. Z tabulky výdajů státního rozpočtu na kompenzační pomůcky za rok 2015 lze vyčíst, že celkové výdaje na tyto zvláštní pomůcky činily 792 miliónů korun. Z toho 400 miliónů tvořily výdaje na příspěvek na nákup motorového vozidla. To znamená, že lze odhadnout 10% navýšení u některých dávek při jejich výplatě, a to těch, které jsou se spoluúčastí. Lze odhadnout, že uvedená změna zákona by představovala zvýšení státního rozpočtu o 30 miliónů korun.

Celkové zvýšení výdajů státního rozpočtu při schválení navrhovaných změn by tedy činilo 538 miliónů Kč.

Vzhledem k tomu, že lze předpokládat výrazné snížení administrativní náročnosti, roční výdaje státního rozpočtu by se zvýšily při zapracování všech změn maximálně o 500 miliónů korun. V roce 2010 a 2011 představovaly výdaje státního rozpočtu na zvláštní pomůcky téměř 2 miliardy korun. Předpokládané zvýšení o 500 miliónů korun by znamenalo celkové výdaje na zvláštní pomůcky v částce 1,3 miliardy korun.

Novela nemá dopad na rozpočty krajů a obcí, ani na podnikatelské prostředí České republiky.

5. Předpokládané sociální dopady, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel a dopady na životní prostředí

Navrhované změny mají velmi významný dopad na OZP, a to zejm. osoby s vadou nosného či pohybového ústrojí, ale i na zbylé postižené osoby. Dojde k velmi výraznému zlepšení jejich celkové životní situace, neboť tím, že se stanou zvláštní pomůcky dostupnějšími, tak budou tyto osoby schopny vést mnohem samostatnější život. Pro velkou část osob to bude znamenat i možnost nastoupit do zaměstnání a nebýt tak finančně závislý pouze na státu a svém blízkém okolí. Postiženým dětem tyto změny zase zjednoduší přístup ke studiu na běžných školách a nebudou nuceny využívat pouze speciálních škol, když jejich zdravotní stav ještě umožňuje studium v hlavním vzdělávacím proudu. Z pohledu zdravotně postižených osob se tedy jedná o naprosto zásadní změny.

6. Zhodnocení platného právního stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Navrhovaná právní úprava nemá vliv na rovné postavení mužů a žen, a proto je z tohoto hlediska neutrální.

Zvláštní část:

K článku I.

K bodu 1 – § 7

Dochází ke změně výše příspěvku na mobilitu, takže osoby, které jsou držiteli průkazů označených symbolem „ZTP/P“ budou mít nově nárok na 600 Kč za kalendářní měsíc, a nikoliv pouze na 400 Kč měsíčně. Příspěvek na mobilitu pro osoby, které jsou držiteli průkazů označených symbolem „ZTP“ zůstává příspěvek nadále ve výši 400 Kč za kalendářní měsíc. Tato změna se jeví jako naprosto nezbytná, a to s ohledem na cenu pohonných hmot a četnost přepravy u osob s nejtěžším postižením.

K bodu 2 – § 9 odst. 1

Dochází ke změně vymezení osob, které mají nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku. Původní vymezení okruhu těchto osob, tzn. těch, které mají těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí nebo těžké sluchové postižení, anebo těžké zrakové postižení se nahrazuje odkazem na přílohu zákona, neboť příloha zákona obsahuje nové diagnózy, které nelze zahrnout do původního výčtu. Jedná se o těžkou obliteraci cév dolních končetin s výrazným trofickým postižením a s výrazným funkčním postižením hybnosti, dále pak o vady a nemoci srdce s prokázanou chronickou oběhovou nedostatečností trvající i při zavedené léčbě a nakonec o objektivně prokázanou dechovou nedostatečnost těžkého stupně. Tato změna musí být doplněna změnou prováděcí vyhlášky, ve které musí být k novým diagnózám přiřazeny konkrétní zvláštní pomůcky, na které bude možné získat příspěvek.

K bodu 3 a 4 – § 9 odst. 5 písm. a) bod 1 a § 9 odst. 7

Dochází k nahrazení pojmu „schodišťová“ pojmem „zdvihací“ plošina, a to z důvodu zpřesnění terminologie. Pojem schodišťová plošina je nepřesný, neboť předpokládá spojení zařízení pouze se schodištěm. Pojem zdvihací plošina je oproti tomu obecnější a především přesnější, neboť zahrnuje též zařízení, která nejsou přímo spojena se schodištěm v budově anebo jsou v exteriéru budovy. Pojem zdvihací plošina tak zahrnuje plošiny označované jako šikmé – schodišťové, vertikální – svislé, variabilní apod. Tento pojem se v zákoně opakuje i na dalších místech, takže toto terminologické zpřesnění se promítá i do dalších ustanovení zákona.

Nově byla do výčtu zvláštních pomůcek zařazena rampa, neboť tato pomůcka je cenově výhodná, zejm. pro překonání nižších architektonických bariér. Rampu je možné použít jako stacionární, pevně zabudovanou či jako mobilní na cestách u vozíčkářů, kteří potřebují zdolávat pouze menší výškový rozdíl nebo se často pohybují v cizím prostředí s nižšími bariérami. Použití rampy je v těchto případech plně vyhovující a využití zdvihací plošiny by zde bylo buď technicky zcela nemožné, nebo výrazně neekonomické. Rampa má své nezastupitelné místo v celém spektru zvláštních pomůcek a nyní v zákoně výrazně chybí. Její zařazení nemá výrazný vliv na státní rozpočet. Pokud je však rampa instalována jako stacionární (pevná), je nutný souhlas vlastníka nemovitosti s její instalací.

K bodu 5 – § 9 odst. 7

Tento odstavce dále stanoví u příspěvku na zvláštní pomůcku poskytovaného na pořízení vyjmenovaných zvláštních pomůcek podmínku souhlasu vlastníka nemovitosti s provedením instalace těchto zařízení a jeho provozem, není-li vlastníkem nemovitosti osoba, které je tento příspěvek poskytován. Nově je zakotvena možnost nahradit souhlas vlastníka nemovitosti rozhodnutím soudu, a to pro případy, kdy vlastník nemovitosti odmítá souhlas vydat či vlastníka nemovitosti není možné dohledat a kontaktovat.

K bodu 6 – § 9 odst. 10

Z odstavce byla vypuštěna podmínka pro přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku na pořízení zdvihací plošiny pouze v případech, kdy odstranění bariéry nelze dosáhnout prostřednictvím schodolezu. Při schvalování tohoto příspěvku v současnosti zákon ukládá úřadu práce povinnost vždy se zabývat možností využití relativně levnějšího schodolezu k překonávání architektonické bariéry, především pak schodů do patra. Nyní existují poměrně časté případy, kdy je sice technicky, s ohledem na prostorové možnosti, využití schodolezu možné, ovšem v praxi nepoužitelné. A to především proto, že využití této zvláštní pomůcky je extrémně náročné na zaškolení asistenta vozíčkáře, záleží na jeho fyzických schopnostech a šikovnosti. Využívá-li schodolez asistent, který takové schopnosti nemá, je jeho použití jak pro samotného vozíčkáře, tak pro asistenta, velmi nebezpečné. V současnosti bohužel obecně není k dispozici dostatek takovýchto schopných asistentů a zřejmě ani do budoucna se nedá počítat s výrazným zlepšením v této oblasti. Navíc schodolez nemůže ovládat sám vozíčkář, a to ani velmi fyzicky schopný. Vždy musí využít k jeho použití služeb asistenta, což zbytečně výrazně omezuje jeho samostatnost a soběstačnost. V konečném důsledku pak odkázanost na použití chodolezu může s ohledem na výše uvedené podmínky použití znamenat faktickou izolaci vozíčkáře. I za těchto podmínek však nyní zákon a potažmo úřad práce žadateli v mnoha případech nutí použití schodolezu místo požadované zdvihací plošiny. Tato situace je neúnosná. Pro úplnost je nutné dodat, že po použití je nutné schodolez, který je poměrně rozměrný, někde parkovat. A zde uživatel často naráží na nepochopení ze strany ostatních uživatelů (či nájemníků) nemovitosti, na absenci prostorů pro jeho parkování a krádeže zaparkovaného schodolezu. S ohledem na všechna zmíněná negativa použití schodolezu je důležité, aby zkoumání možnosti jeho použití nebylo podmínkou pro možnost poskytnutí příspěvku na zdvihací plošinu, nýbrž aby schodolez zůstal jednou z řady „běžných“ zvláštních pomůcek, kterou si může uživatel svobodně zvolit, protože je pro něj výhodný.

K terminologické změně týkající se schodišťové plošiny a současně k nově zařazené zvláštní pomůcce – rampě viz odůvodnění K bodu 3 a 4 Zvláštní části.

K bodu 7 – § 9 odst. 10

Viz body 3 a 4.

K bodu 8 – § 9 odst. 11

Novela zákona zkracuje lhůtu pro opětovné poskytnutí příspěvku na zvláštní pomůcku, poskytovaného na pořízení motorového vozidla, a to z 10 let na 7 let. Dochází tedy k nahrazení číslice „120“ kalendářních měsíců číslicí „84“. Doba 10 let se ukazuje jako nepřiměřeně dlouhá, neboť osobní automobil je těžce postiženými osobami často velmi

intenzívně zatěžován a rychle se opotřebovává. Lhůta 10 let používání tímto segmentem uživatelů se v praxi ukazuje jako zcela nereálná, neboť zhruba v její poslední třetině by se automobil stal značně nespolehlivým, až nepoužitelným. Takto dlouhá užívací doba navíc znemožňuje nákup levnějšího či staršího vozu, neboť při vysoké zátěži takové vozidlo není schopno provozu po dalších 10 let.

K bodu 9 – § 9 odst. 13

Viz odůvodnění K bodu 2 Zvláštní části.

K bodu 10 – § 9 odst. 14

V tomto odstavci se vypouští slovo „využití“ a nahrazuje se slovy „využitelnosti s ohledem na zdravotní stav“. Tato změna usiluje o to, aby při schvalování výběru zvláštní pomůcky nebylo přihlíženo pouze ke kategorii pomůcky a k účelu jejího využití ve spojení s výškou její ceny. Je naprosto nezbytné, aby při schvalování výběru zvláštní pomůcky byl zohledňován přesný zdravotní stav žadatele ve spojení s jeho individuálními, sociálními podmínkami a prostředím, ve kterém bude zvláštní pomůcku využívat. Pokud jsou tyto aspekty opomíjeny a dochází k výběru pouze na základě ceny zvláštní pomůcky, pak často dochází k tomu, že tato pomůcka postižené osobě nevyhovuje a v konečném důsledku ji nepoužívá a tedy ani nepomáhá kompenzovat její zdravotní stav.

K bodu 11 – § 10

V odstavci 1) dochází ke změně výše limitů v něm stanovených. Zde jednak dochází ke snížení limitu pro nárok na příspěvek na pořízení zvláštní pomůcky u její ceny, a to z 24 000 Kč na 8 000 Kč a současně ke zvýšení hranice příjmu žadatele na 12 násobek životního minima podle zákona o životním a existenčním minimu. Současně v tomto odstavci dochází ke zrušení posuzování příjmu osob se žadatelem společně posuzovaných podle zákona o životním a existenčním minimu. To znamená, že na zvláštní pomůcky, jejichž cena nedosahuje 8 000 Kč, bude nově poskytován příspěvek v případě, že příjem žadatele nedosáhne 12 násobku životního minima, přičemž zůstane zachována jeho zákonná spoluúčást 10% ceny, minimálně však 1 000 Kč. K příjmu osob společně posuzovaných se nově nepřihlíží.

V odstavci 3) dále dochází ke změně výše limitu v něm stanoveného. Zde dochází ke snížení limitu pro nárok na příspěvek na pořízení zvláštní pomůcky u její ceny, a to z 24 000 Kč na 8 000 Kč. To znamená, že nově bude poskytován příspěvek na zvláštní pomůcky, jejichž cena přesahuje 8 000 Kč. Záměrem této změny je učinit zvláštní pomůcky mnohem dostupnějšími, neboť původní hranice je pro žadatele s postižením, kteří mají v drtivé většině velmi nízké příjmy, příliš vysoká. Na mnoho z nich tak nemají prostředky, a proto si je nemohou vůbec pořídit. Současně v tomto odstavci dochází k přeformulování označení plošiny z nepřesné formulace „schodišťové“ na mnohem přesnější „zdvihací“. Nový termín je obecnější, přesnější a neevokuje nutně spojení plošiny se schody. V tomto odstavci se též výslovně upřesňuje, že celková výše spoluúčasti žadatele na cenách pomůcek se nezapočítává do celkového limitu pro příspěvky vyplacené na zvláštní pomůcky v 60 kalendářních měsících po sobě jdoucích. Jde o odstranění nejednotného výkladu tohoto ustanovení jednotlivými úřady práce.

V odstavci 4) dále dochází ke zrušení posuzování příjmu osob se žadatelem společně posuzovaných podle zákona o životním a existenčním minimu a ke zrušení zkoumání celkových sociálních a majetkových poměrů podle zákona o pomoci v hmotné nouzi pro účely snížení 10% spoluúčasti žadatele na ceně zvláštní pomůcky. Změna sleduje zásadu nevyžadovat na osobách, kterých se žádost vůbec netýká, naprosto nelogicky majetkové příznání. Současně je založena na zásadě, že vybavení postižené osoby pomůckami, které její hendikep eliminují a tím částečně srovnávají její životní podmínky s tzv. „zdravými“ lidmi, nesmí být závislé na jejích majetkových poměrech a příjmu a majetkových poměrech dalších osob, které s její žádostí nemají nic společného. Změna sleduje i eliminaci možnosti úplného zablokování žádosti osoby s postižením osobou společně posuzovanou tím, že zcela odmítne předat úřadu práce tyto informace. Současně zůstává zachováno testování příjmu samotného žadatele, které je v případě této úlevy naprosto legitimní.

V odstavci 5) dále dochází ke zrušení posuzování četnosti a důvodů dopravy žadatele, neboť příspěvek na zvláštní pomůcku poskytovaný na pořízení motorového vozidla je poskytován osobám s takovým postižením, které se bez automobilu neobejdou a potřebují se jím dopravovat s ohledem na své postižení (obdobně jako je tomu u invalidního vozíku), nikoliv pro svůj luxus. Tito lidé se v naprosté většině případů vůbec nejsou schopni přepravovat jiným druhem dopravy, a to ani při nižší četnosti dopravy a méně závažných důvodech. Toto testování je tedy zcela nadbytečné. Dále v odstavci dochází ke zrušení posuzování příjmu žadatele a osob se žadatelem společně posuzovaných podle zákona o životním a existenčním minimu a ke zrušení zkoumání celkových sociálních a majetkových poměrů podle zákona o pomoci v hmotné nouzi a v souvislosti s ním ke zrušení rozhodování úřadu práce o výši příspěvku. Zdůvodnění této změny ad odstavec 4). Nově je navrhována jednotná výše příspěvku v pevné částce 200 000 Kč v případě, že celková cena vozidla činí 220 000 Kč a více. Při tom zůstává zachována 10% spoluúčast žadatele na ceně zvláštní pomůcky pořízení motorového vozidla. Opatření reaguje na skutečnost, že reálně vyplácené příspěvky na automobil jsou v průměru mnohem nižší než maximální a současně s tím ani celá částka 200 000 Kč často není v celkové ceně vozidla nijak zásadní, neboť osoby s těmito postiženími si velmi často potřebují pořizovat větší (a tím i dražší) automobily.

V odstavci 6) dále dochází k přeformulování termínu „schodišťové“ na „zdvihací“, viz zdůvodnění ad odstavec 3), a ke zpřesnění započitatelné výše vypláceného příspěvku tak, aby nebylo možné do tohoto limitu zahrnout i částky spoluúčasti žadatele, viz zdůvodnění ad odst. 3).

K bodu 12 – § 11

V odstavci 1) a 3) dochází ke zrušení posuzování příjmu osob se žadatelem společně posuzovaných podle zákona o životním a existenčním minimu pro účely stanovení způsobu posouzení výše příjmu. Zdůvodnění výše bod 11 odst. 4).

K bodu 13 – § 23 písm. a)

Dochází zde k celému zrušení písmene a) a tím ke zrušení povinnosti se žadatelem společně posuzovaných osob dodat k žádosti osoby s postižením množství intimních údajů o nich, včetně jejich rodného čísla. Dodání zmíněných údajů těchto osob je zcela nadbytečné, neboť samy o nic nežádají. Zdůvodnění výše bod 11 odst. (4). Dosavadní písmena b) až i) byla označena jako písmena a) až h).

K bodu 14 – § 23 písm. a)

V písmenu a) dochází ke zrušení povinnosti společně posuzovaných osob doložit svůj doklad o příjmu k žádosti o příspěvek osoby s postižením. Doklad o příjmu považujeme za zcela nadbytečný, a to vzhledem k navrhovanému zrušení povinnosti těchto osob prokazovat svůj příjem. Zdůvodnění výše bod 11 odst. (4).

Dále zde dochází ke zrušení této povinnosti i pro samotného žadatele, který nežádá o snížení své spoluúčasti na ceně pomůcky ve smyslu § 10 odst. 4). V takovémto případě je tento doklad pro posuzující úřad zcela nadbytečný a v tomto případě vyžaduje úřad práce tento doklad v rozporu se zákonem na ochranu osobních údajů.

K bodu 15 – 23 písm. g)

V písmenu g) dochází k přeformulování termínu „schodišťové“ na přesnější termín „zdvihací“ plošiny a je doplněna zvláštní pomůcka „rampa“, odůvodnění viz bod 3 a 4.

K bodu 16 – § 30 odst. 1

V tomto odstavci jde o odstranění oprávnění schraňovat údaje o osobách společně posuzovaných v informačním systému o dávkách pro osoby se zdravotním postižením, který je součástí Jednotného informačního systému práce a sociálních věcí. Jde o zcela neodůvodněné schraňování údajů o těchto osobách. Vzhledem k navrhovanému zrušení povinnosti těchto osob dokládat všechny údaje o sobě by tato možnost evidence byla zbytečná. Zdůvodnění výše bod 11 odst. 4).

K bodu 17 – Příloha zákona

V příloze v části I. Zdravotní postižení odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku se vkládá za původní bod 3 nový bod 4, který obsahuje tři nové, velmi závažné diagnózy, které při možnosti získat příspěvek na zvláštní pomůcku velmi výrazně chybí. Jde o a) těžké obliterace cév dolních končetin s výrazným trofickým postižením a s výrazným funkčním postižením hybnosti, b) vady a nemoci srdce s prokázanou chronickou oběhovou nedostatečností trvající i při zavedené léčbě, c) objektivně prokázaná dechová nedostatečnost těžkého stupně. Tato postižení prakticky znemožňují osobám pohyb a znemožňují jim vést bez pomůcek alespoň snesitelný život. Osoby trpícími těmito postiženími prakticky nejsou schopny pracovat a přivydělávat si. Přesto nemají za současného stavu legislativy nárok na příspěvek na velmi nutné pomůcky. K této úpravě bude ještě nutné následně přiřadit v prováděcí vyhlášce konkrétní, zvláštní pomůcky. Původní bod 4 bude nově přečíslován na bod 5.

K článku II

K bodu 1

Navrhuje se, aby Úřad práce České republiky upravil částky příspěvku na mobilitu pro osoby, které jsou držiteli průkazu označeného symbolem „ZTP/P“ automaticky, nevedl o tom správní řízení, nedoručoval příjemcům příspěvku na mobilitu písemné oznámení o provedené změně výše dávky a provedl o tom pouze záznam do spisu. Tímto opatřením se významně ušetří administrativní náklady související s implementací navrhovaných úprav, aniž by byly dotčeny oprávněné zájmy osob, kterým byl přiznán příspěvek na mobilitu.

K bodu 2

Je stanoven kalendářní měsíc, od kterého bude zvýšená částka příspěvku na mobilitu vyplácena.

K bodu 3

Toto ustanovení vylučuje pochybnosti při rozhodování o výši příspěvku na zvláštní pomůcku v řízeních podle ust. § 10 odst. 1 a 3, neboť stanoví, že všechna řízení zahájená a pravomocně neskončená přede dnem účinnosti tohoto zákona, se budou řídit předpisy účinnými přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

K bodu 4, 5, 6

Tato ustanovení zcela jednoznačně vylučují problémy spojené s případnými pochybnostmi o vztahu k žádostem podaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, když jednoznačně stanoví, že tato řízení, která nebyla doposud pravomocně skončena, se i nadále řídí předpisy účinnými přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

K článku III

Předpokládaná účinnost zákona je stanovena dnem vyhlášení ve Sbírce zákonů, neboť změny nevyžadují delší legisvakanční lhůtu.

V Praze dne 6.10.2016

Vít Kaňkovský, v.r.

Jan Bartošek, v.r.

Jaroslav Zavadil, v.r.

Platné znění příslušných částí zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění pozdějších předpisů, s vyznačením navrhovaných změn a doplnění.

ČÁST PRVNÍ

DÁVKY PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

§ 7

Výše příspěvku na mobilitu

Výše příspěvku na mobilitu činí pro osobu, která je držitelem průkazu označeného symbolem „ZTP“ 400 Kč za kalendářní měsíc a pro osobu, která je držitelem průkazu označeného symbolem „ZTP/P“ 600 Kč za kalendářní měsíc. Výše příspěvku na mobilitu činí za kalendářní měsíc 400 Kč.

§ 9

(1) Nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku má osoba, ~~kteřá má těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí nebo těžké sluchové postižení nebo těžké zrakové postižení~~ s postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, **uvedeným v příloze tohoto zákona,** a její zdravotní stav nevyklučuje přiznání tohoto příspěvku.

(2) Nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku poskytovaný na pořízení motorového vozidla nebo speciálního zádržního systému má osoba, která má těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí anebo těžkou nebo hlubokou mentální retardaci charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a její zdravotní stav nevyklučuje přiznání tohoto příspěvku.

(3) Za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav se pro účely tohoto zákona považuje nepříznivý zdravotní stav, který podle poznatků lékařské vědy trvá nebo má trvat déle než 1 rok.

4) Zdravotní postižení charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku a zdravotní stavy vylučující jeho přiznání jsou uvedeny v příloze k tomuto zákonu.

(5) Podmínkou pro poskytnutí příspěvku na zvláštní pomůcku dále je, že

a) osoba je starší

1. 3 let, je-li tento příspěvek poskytovaný na pořízení motorového vozidla, schodolezu, stropního zvedacího systému, **rampy,** ~~schodišťové~~ **zdvihací** plošiny, schodišťové sedačky nebo na úpravu bytu,

2. 15 let, je-li tento příspěvek poskytovaný na pořízení vodícího psa, nebo

3. 1 roku v ostatních případech,

- b) zvláštní pomůcka umožní osobě sebeobsluhu nebo ji potřebuje k realizaci pracovního uplatnění, k přípravě na budoucí povolání, k získávání informací, vzdělávání anebo ke styku s okolím; přitom se přihlíží i k dalším pomůckám, zdravotnickým prostředkům, úpravám a předmětům, které osoba využívá,
- c) osoba může zvláštní pomůcku využívat nebo může zvláštní pomůcku využívat ve svém sociálním prostředí.

(6) Je-li příspěvek na zvláštní pomůcku poskytován na pořízení motorového vozidla, je rovněž podmínkou, že se osoba opakovaně v kalendářním měsíci dopravuje a že je schopna řídit motorové vozidlo nebo je schopna být převážena motorovým vozidlem; splnění podmínky opakovaného dopravování prokazuje žadatel čestným prohlášením.

(7) Je-li příspěvek na zvláštní pomůcku poskytován na pořízení **rampy, schodišťové zdvihací plošiny, schodišťové sedačky** nebo stropního zvedacího systému, je rovněž podmínkou souhlas vlastníka nemovitosti s provedením instalace tohoto zařízení a jeho provozem, není-li vlastníkem nemovitosti osoba, které je tento příspěvek poskytován. **Souhlas vlastníka nemovitosti může být nahrazen rozhodnutím soudu.**

(8) Příspěvek na zvláštní pomůcku nelze poskytnout, jestliže zvláštní pomůcka je zdravotnickým prostředkem, který je plně hrazen z veřejného zdravotního pojištění anebo je osobě zapůjčen příslušnou zdravotní pojišťovnou. Tento příspěvek nelze rovněž poskytnout na pořízení zvláštní pomůcky, která není osobě hrazena z veřejného zdravotního pojištění nebo zapůjčena zdravotní pojišťovnou z důvodu nedostatečné zdravotní indikace.

(9) Příspěvek na zvláštní pomůcku nelze poskytnout, jestliže zvláštní pomůcka je zdravotnickým prostředkem, který je částečně hrazen z veřejného zdravotního pojištění.

(10) Příspěvek se poskytuje na zvláštní pomůcku v základním provedení, které osobě vzhledem k jejímu zdravotnímu postižení plně vyhovuje a splňuje podmínku nejmenší ekonomické náročnosti. Tato podmínka se nevyžaduje, je-li příspěvek na zvláštní pomůcku poskytován na pořízení motorového vozidla nebo je-li oprávněnou osobou dítě⁶⁾. ~~Příspěvek na zvláštní pomůcku na pořízení schodišťové plošiny se poskytnou, jen jestliže odstranění bariéry nelze dosáhnout prostřednictvím schodolezu.~~ Jde-li o poskytnutí příspěvku na zvláštní pomůcku na pořízení **rampy, schodišťové zdvihací plošiny, schodišťové sedačky** nebo stropního zvedacího systému, je osoba povinna pro účely posouzení splnění podmínky uvedené ve větě první předložit na výzvu krajské pobočky Úřadu práce alespoň 2 návrhy řešení odstranění bariéry, včetně ceny.

(11) Příspěvek na zvláštní pomůcku, který je poskytován na pořízení motorového vozidla, se opětovně poskytnou při splnění podmínek uvedených v odstavcích 2, 5 a 6 nejdříve po uplynutí ~~120~~ **84** kalendářních měsíců po sobě jdoucích, počínaje od kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém nabylo právní moci předchozí rozhodnutí o tomto příspěvku; to neplatí, jestliže osoba tento příspěvek nebo jeho poměrnou část vrátila, popřípadě jí jeho vrácení bylo prominuto.

(12) Příspěvek na zvláštní pomůcku, který je poskytován na pořízení vodícího psa, se poskytnou jen na pořízení psa, který byl vycvičen a předán právníčkou nebo fyzickou

osobou, která je členem mezinárodní organizace sdružující výcvikové školy. Podmínka členství v mezinárodní organizaci sdružující výcvikové školy se považuje za splněnou, i pokud není právnická nebo fyzická osoba jejím členem, avšak podala přihlášku za člena, nejdéle však po dobu 2 let ode dne podání této přihlášky. Prováděcí právní předpis stanoví dovednosti vodicího psa, které musí splňovat.

(13) Seznam druhů a typů zvláštních pomůcek určených osobám se zdravotním postižením uvedeným v příloze tohoto zákona ~~s těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí, těžce sluchově postiženým osobám, těžce zrakově postiženým osobám a osobám s těžkou nebo hlubokou mentální retardací,~~ na jejichž pořízení se poskytuje příspěvek, stanoví prováděcí právní předpis.

(14) Při rozhodování o poskytnutí příspěvku na zvláštní pomůcku, která není uvedena v seznamu podle odstavce 13, se posuzuje, zda je tato konkrétní zvláštní pomůcka z hlediska ~~využití~~ využitelnosti s ohledem na zdravotní stav srovnatelná s druhy a typy zvláštních pomůcek uvedenými v seznamu podle odstavce 13.

§ 10

Stanovení výše příspěvku na zvláštní pomůcku

(1) Na pořízení zvláštní pomůcky, jejíž cena je nižší než ~~24 000~~ 8 000 Kč, se příspěvek na zvláštní pomůcku poskytne v případě, je-li příjem osoby ~~a příjem osob s ní společně posuzovaných~~ nižší než ~~osminásobek~~ dvanásobek životního minima jednotlivce ~~nebo životního minima společně posuzovaných osob podle zákona o životním a existenčním minimu⁹⁾~~. Z důvodů hodných zvláštního zřetele, zejména žádá-li osoba opakovaně o příspěvek na různé zvláštní pomůcky, jejichž cena je nižší než ~~24 000~~ 8 000 Kč, lze tento příspěvek poskytnout, i když příjem osoby ~~a příjem osob s ní společně posuzovaných~~ přesahuje částku životního minima podle věty první.

(2) Výše příspěvku na zvláštní pomůcku podle odstavce 1 se stanoví tak, aby spoluúčast osoby činila 10 % z předpokládané nebo již zaplacené ceny zvláštní pomůcky, nejméně však 1 000 Kč.

(3) Výše příspěvku na pořízení zvláštní pomůcky, jejíž cena je vyšší než ~~24 000~~ 8 000 Kč, se stanoví tak, aby spoluúčast osoby činila 10 % z předpokládané nebo již zaplacené ceny zvláštní pomůcky. Maximální výše příspěvku na zvláštní pomůcku činí 350 000 Kč, s výjimkou příspěvku na zvláštní pomůcku poskytovaného na pořízení ~~sedmišestové~~ zdvihací plošiny, jehož maximální výše činí 400 000 Kč. Výše spoluúčasti za zvláštní pomůcku se nezapočítává do maximální výše poskytnutého příspěvku, ani do celkového limitu příspěvků vyplacených v 60 kalendářních měsících po sobě jdoucích.

(4) Jestliže osoba nemá dostatek finančních prostředků ke spoluúčasti podle odstavce 3, krajská pobočka Úřadu práce s přihlédnutím k míře využívání zvláštní pomůcky, ~~a k příjmu osoby a příjmu osob s ní společně posuzovaných~~ podle zákona o životním a existenčním minimu⁹⁾ ~~a k celkovým sociálním a majetkovým poměrům~~ určí nižší výši spoluúčasti, minimálně však 1 000 Kč. ~~Celkové sociální a majetkové poměry se pro tento účel posuzují podle zákona o pomoci v hmotné nouzi¹⁰⁾.~~

(5) Ustanovení odstavců 1 až 4 se nepoužijí na stanovení výše příspěvku na zvláštní pomůcku poskytovaného na pořízení motorového vozidla. Výše příspěvku na zvláštní pomůcku poskytovaného na pořízení motorového vozidla se stanoví ~~s přihlédnutím k četnosti a důvodu dopravy, k příjmu osoby a příjmu osob s ní společně posuzovaných podle zákona o životním a existenčním minimu⁹⁾ a k celkovým sociálním a majetkovým poměrům¹⁰⁾~~. **tak, aby spoluúčast osoby činila 10% z předpokládané nebo již zaplacené ceny motorového vozidla.** Maximální výše příspěvku na zvláštní pomůcku poskytovaného na pořízení motorového vozidla činí 200 000 Kč. **Výše příspěvku na zvláštní pomůcku poskytovaného na pořízení motorového vozidla činí vždy 200 000 Kč pro motorová vozidla o celkové doložené ceně 220 000 Kč a vyšší.**

(6) Součet vyplacených příspěvků na zvláštní pomůcku nesmí v 60 kalendářních měsících po sobě jdoucích přesáhnout částku 800 000 Kč nebo 850 000 Kč, jestliže byl v této době poskytnut příspěvek na zvláštní pomůcku na pořízení sehoňšťové **zdvihací** plošiny. **Za započitatelnou výši vyplaceného příspěvku pro tento součet, je považován žadatelí skutečně vyplacený příspěvek.** Od vyplacených částek se při určování součtu odečítají částky, které osoba v tomto období vrátila nebo jejichž vrácení bylo prominuto.

§ 11

Příjem

(1) Pro účely nároku na příspěvek na zvláštní pomůcku se příjmem osoby ~~nebo společně posuzovaných osob~~ rozumí příjmy podle zákona o životním a existenčním minimu. ~~Okruh společně posuzovaných osob se posuzuje podle zákona o životním a existenčním minimu⁹⁾.~~

(2) Rozhodným obdobím, za které se zjišťuje příjem, je kalendářní čtvrtletí předcházející kalendářnímu měsíci, ve kterém byla podána žádost o příspěvek na zvláštní pomůcku.

(3) Příjem se stanoví jako měsíční průměr příjmů žadatele o příspěvek na zvláštní pomůcku ~~nebo součtu měsíčních příjmů žadatele o příspěvek na zvláštní pomůcku a osob s ním společně posuzovaných.~~

§ 23

Náležitosti žádosti

Žádost o dávku, kromě náležitostí podání podle správního řádu, dále obsahuje

a) ~~jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození, rodné číslo, rodinný stav a adresu místa trvalého pobytu každé společně posuzované osoby, jde-li o žádost o příspěvek na zvláštní pomůcku,~~

ba) doklad o výši příjmu žadatele o dávku ~~a společně posuzovaných osob v rozhodném období, jde-li o žádost o příspěvek na zvláštní pomůcku;~~ **to neplatí v případě, že žadatel nežadá o snížení finanční spoluúčasti na ceně zvláštní pomůcky podle § 10 odst. 4,**

eb) označení praktického lékaře, který registruje žadatele o dávku,

ěc) četnost a důvod dopravy, jde-li o žádost o příspěvek na zvláštní pomůcku na pořízení motorového vozidla a důvod dopravy, jde-li o žádost o příspěvek na mobilitu podle § 6 odst. 4,

ed) druh zvláštní pomůcky a doklad osvědčující cenu zvláštní pomůcky nebo její předpokládanou cenu, jde-li o žádost o příspěvek na zvláštní pomůcku,

fe) čestné prohlášení podle § 6 odst. 3, jde-li o žádost o příspěvek na mobilitu, s výjimkou žádosti o příspěvek na mobilitu podle § 6 odst. 4,

gf) čestné prohlášení podle § 9 odst. 6, jde-li o žádost o příspěvek na zvláštní pomůcku na pořízení motorového vozidla,

hg) souhlas vlastníka nemovitosti podle § 9 odst. 7, jde-li o žádost o příspěvek na zvláštní pomůcku na pořízení **rampy**, ~~schodišťové~~ **zdvihací** plošiny, ~~schodišťové~~ sedačky nebo stropního zvedacího systému,

ih) určení způsobu výplaty dávky.

§ 30

(1) Údaje o příspěvku na mobilitu a příspěvku na zvláštní pomůcku a jejich výši, údaje o žadatelích o tyto dávky, příjemcích těchto dávek ~~a osobách společně posuzovaných~~ a žadatelích o průkaz osoby se zdravotním postižením podle § 34 odst. 2 jsou vedeny v informačním systému o dávkách pro osoby se zdravotním postižením, který je součástí Jednotného informačního systému práce a sociálních věcí²³⁾. Krajské pobočky Úřadu práce jsou oprávněny zpracovávat údaje potřebné pro rozhodování o příspěvku na mobilitu

a příspěvku na zvláštní pomůcku a o průkazu osoby se zdravotním postižením podle § 34 odst. 2, včetně osobních údajů, v tomto informačním systému, a to v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup a zároveň zajišťujícím ochranu osobních údajů²⁴⁾.

(2) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky pro účely rozhodování o příspěvku na mobilitu a příspěvku na zvláštní pomůcku a o průkazu osoby se zdravotním postižením podle § 34 odst. 2 poskytuje ministerstvu a krajským pobočkám Úřadu práce

- a) referenční údaje ze základního registru obyvatel,
- b) údaje z agendového informačního systému evidence obyvatel,
- c) údaje z agendového informačního systému cizinců,
- d) údaje z registru rodných čísel o fyzických osobách, kterým bylo přiděleno rodné číslo, avšak nejsou vedeny v informačních systémech uvedených v písmenech b) a c).

(3) Poskytovanými údaji podle odstavce 2 písm. a) jsou

- a) příjmení,
- b) jméno, popřípadě jména,
- c) adresa místa pobytu,
- d) datum, místo a okres narození; u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,
- e) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí subjektu údajů mimo území České republiky, datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo; je-li vydáno rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého, den, který je v rozhodnutí uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil, a datum nabytí právní moci tohoto rozhodnutí,
- f) státní občanství, popřípadě více státních občanství.

(4) Poskytovanými údaji podle odstavce 2 písm. b) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě jejich změna, rodné příjmení,
- b) datum narození,
- c) místo a okres narození; u občana, který se narodil v cizině, místo a stát, na jehož území se narodil,
- d) rodné číslo a jeho změny,
- e) státní občanství,
- f) adresa místa trvalého pobytu, včetně předchozích adres místa trvalého pobytu,
- g) počátek trvalého pobytu, popřípadě datum zrušení údaje o místu trvalého pobytu nebo datum ukončení trvalého pobytu na území České republiky,
- h) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům,
- i) rodné číslo otce, matky, popřípadě jiného zákonného zástupce; v případě, že jeden z rodičů nebo jiný zákonný zástupce nemá rodné číslo, jeho jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození,
- j) rodné číslo manžela; je-li manželem cizinec, který nemá přiděleno rodné číslo, jeho jméno, popřípadě jména, příjmení manžela a datum jeho narození,
- k) rodné číslo dítěte; je-li dítětem cizinec, který nemá přiděleno rodné číslo, jeho jméno, popřípadě jména a příjmení a datum jeho narození,

- l) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí občana mimo území České republiky, datum, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo,
- m) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který občan prohlášený za mrtvého nepřežil.

(5) Poskytovanými údaji podle odstavce 2 písm. c) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě jejich změna, rodné příjmení,
- b) datum narození,
- c) místo a stát narození, kde se cizinec narodil; v případě, že se narodil na území České republiky, místo a okres narození,
- d) rodné číslo a jeho změny,
- e) státní občanství, popřípadě státní příslušnost,
- f) druh a adresa místa pobytu,
- g) číslo a platnost oprávnění k pobytu,
- h) počátek pobytu, popřípadě datum ukončení pobytu,
- i) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům,
- j) správní nebo soudní vyhoštění a doba, po kterou není umožněn vstup na území České republiky,
- k) jméno, popřípadě jména, příjmení dítěte, pokud je dítě cizincem, a jeho rodné číslo; v případě, že rodné číslo nebylo přiděleno, jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození,
- l) jméno, popřípadě jména, příjmení otce, matky, popřípadě jiného zákonného zástupce, pokud jsou cizinci, a jejich rodné číslo; v případě, že jeden z rodičů nebo jiný zákonný zástupce nemá rodné číslo, jeho jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození,
- m) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí mimo území České republiky, stát, na jehož území k úmrtí došlo, popřípadě datum úmrtí,
- n) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který cizinec prohlášený za mrtvého nepřežil,
- o) jméno, popřípadě jména, příjmení nezletilého cizince, který byl cizinci s oprávněním k pobytu na území České republiky nebo jeho manželu rozhodnutím příslušného orgánu svěřen do náhradní rodinné péče, nebo který byl cizincem s oprávněním k pobytu na území České republiky nebo jeho manželem osvojen anebo jehož poručníkem nebo manželem jeho poručníka je cizinec,
- p) jméno, popřípadě jména, příjmení osamělého cizince staršího 65 let nebo bez ohledu na věk cizince, který se o sebe nedokáže ze zdravotních důvodů sám postarat, jde-li o sloučení rodiny s rodičem nebo dítětem s oprávněním k pobytu na území České republiky,
- q) jméno, popřípadě jména, příjmení cizince, který je nezaopatřeným přímým příbuzným ve vzestupné nebo sestupné linii nebo takovým příbuzným manžela občana Evropské unie,
- r) jméno, popřípadě jména, příjmení rodiče nezletilého cizince, kterému byla udělena mezinárodní ochrana nebo dočasná ochrana podle jiného právního předpisu²⁵⁾, a jeho

rodné číslo; jde-li o cizince, kteří nemají přiděleno rodné číslo, jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození.

- (6) Poskytovanými údaji podle odstavce 2 písm. d) jsou
- jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,
 - den, měsíc a rok narození,
 - místo narození; u fyzické osoby narozené v cizině místo a stát narození,
 - rodné číslo a jeho změny.

(7) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z agendového informačního systému evidence obyvatel nebo agendového informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

(8) Krajské pobočky Úřadu práce jsou povinny zajistit uchování všech údajů z informačního systému, které byly získány na základě zpracování údajů podle odstavce 1, a všech dokumentů týkajících se pravomocně ukončených správních řízení o dávkách pro osoby se zdravotním postižením a o průkazu osoby se zdravotním postižením podle § 34 odst. 2 po dobu 15 kalendářních let následujících po kalendářním roce, v němž došlo k pravomocnému ukončení takového správního řízení nebo k poslednímu zápisu údajů do informačního systému.

Příloha

Zdravotní postižení odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku a zdravotní stavy vylučující jeho přiznání

4. Za další specifická zdravotní postižení odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku se považují:

- těžké obliterace cév dolních končetin s výrazným trofickým postižením a s výrazným funkčním postižením hybnosti,**
- vady a nemoci srdce s prokázanou chronickou oběhovou nedostatečností trvajícím i při zavedené léčbě,**
- objektivně prokázaná dechová nedostatečnost těžkého stupně,**

5. Za zdravotní postižení odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku na pořízení motorového vozidla nebo speciálního zadržního systému se považují:

- zdravotní postižení uvedená v bodě 1 písm. a), b), d) až i) a l),**
- těžká nebo hluboká mentální retardace a stavy na rozhraní těžké mentální retardace.**

V Praze dne 6.10.2016

